

# KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

## Premier i minister spraw zagranicznych Francji udają się do Londynu

PARYŻ, (Pat). W połowie przyszłego tygodnia premier Daladier wraz z min. Bonnel udać się mają z wizytą do Londynu.

Część prasy paryskiej przypuszcza, iż w czasie swego pobytu w Londynie kierownicy polityki francuskiej poza sprawami, dotyczącymi w szczególności stosunków francusko-angielskich, a przede wszystkim współpracy wojskowej między oboma krajami, poruszą także kwestię unormowania kształtu zagadnień, dotyczących morza Śródziemnego na płaszczyźnie porozumienia między Londynem, Paryżem i Rzymem. Podstawę tego rodzaju porozumienia śródziemnomorskiego stanowiłby zawarty niedawno układ angielsko - włoski i przyszły włosko - francuski.

Korespondent londyński „Ce Soir”, omawiając stanowisko ministrów francuskich w przyszłych rokowańach londyńskich, zaznacza, iż kierownicy polityki francuskiej przyjadą do Londynu w charakterze strony, domagającej się spełnienia pewnych postulatów. Tem też — zdaniem korespondenta — należy tłumaczyć, iż w rokowaniach prowadzonych obecnie między Paryżem i Rzymem, rząd francuski nie mógł poczynić żadnych kroków, które mogłyby być uważane za zdystansowanie przez Francję polityki angielskiej wobec Rzymu. Rząd francuski ze względu na postulaty, jakie przedstawi w czasie konferencji londyńskiej, musiał dostosować swe porozumienie z Rzymem do porozumienia angielsko - włoskiego.

LONDYN, (Pat). Od narad, jakie premier i minister spr. zagr. W. Brytanii odbędą w przyszłym tygodniu z ministrami francuskimi, zależeć będzie w dużym stopniu dalszy plan działania Chamberlaina. Jasną jest bowiem rzeczą, że zanim podjęte będą nowe rozmowy z rządem Rzeszy, muszą ulec całkowitemu wyjaśnieniu względnie zobowiązania W. Brytanii i Francji

W kołach rządowych w Londynie potwierdzają, że rozmowy z ministrami francuskimi dotyczyć będą wzmocnienia koordynacji sił obronnych obu krajów w kierunku unifikacji dowództwa. W kołach tych zwracają uwagę na niedawną wizytę w Paryżu Winstona Churchilla, którego raport na temat tej unifikacji stanowił ma podstawę dla dyskusji obu rządów. Wizyty pierwsze go lorda admiralacji Duff Coopera i ministra wojny Hore Belisha w Paryżu są nie wątpliwie również związane z przygotowaniem materiału do dyskusji w sprawach obrony. W kołach rządowych twierdzą także, że misja techniczna brytyjskiego min. lotnictwa, która udała się wczoraj do

Ameriki dla przeprowadzenia rokowań o dostawę większej ilości samolotów amerykańskich, dotyczyć będzie dostawy nie tylko dla W. Brytanii, ale i dla Francji.

W ten sposób rozpocząć się ma unifikacja programu zbrojeń obu krajów w zakresie lotnictwa. Przygotowywane plany przewidywać mają, że flota byłaby poddana dowództwu brytyjskiemu, armia zaś lądowa dowództwu francuskiemu.

Dopiero gdy sprawa unifikacji sił obronnych W. Brytanii i Francji będzie załatwiona, wchodzić może w grę podjęcie nowych kroków celem skłonienia Niemiec do rozmów dyplomatycznych.

## Anglia pomoże finansowo Francji w zbrojeniach

Jak donosi dzisiejszy „Ce Soir” porozumienie francusko - angielskie w dziedzinie przygotowania obrony narodowej, objęłoby następujące punkty:

- 1) sprawa wspólnej organizacji za kupów surowców, niezbędnych dla produkcji wojennej Francji i Anglii,
- 2) wzajemne komunikowanie szczegółów programu zbrojeń,
- 3) koordynowanie programu zbrojeń.

Projekty na najbliższą przyszłość w dziedzinie koordynowania programu zbrojeń miałyby przede wszystkim objąć współpracę angielską w dziedzinie francuskich zbrojeń lotniczych, które ze względu na naturę społecznej i organizacyjnej, doznały poważnych opóźnień. Charakterystyczne jest, że część prasy francuskiej ostatnio poważnie zainteresowała się sprawą zakupów przez Anglię samolotów w Stanach Zjednoczonych za pośrednictwem rządu kanadyjskiego. W związku z tym „Ce Soir” podaje, że z 1700 samolotów, które Wielka Brytania zakupić ma w Stanach Zje

dnoczonych za pozwoleniem departamentu stanu i departamentu wojny, tylko 1000 przeznaczonych będzie do użytku lotnictwa brytyjskiego, natomiast 600 aparatów rząd brytyjski odstąpi Francji, 100 zaś Szwajcarii.

W związku z rozmowami francusko - angielskimi na temat współpracy wojskowej, prasa paryska od dłuższego już czasu podawała informacje, iż konferencja londyńska obejmie również sprawę finansowej pomocy W. Brytanii dla Francji.

Według pogłosek kursujących w kołach politycznych, rozmowy londyńskie objęły by jednak nietylko kwestię bezpośredniej pożyczki angielskiej dla Francji, która to zresztą wiadomo została we czwartek oficjalnie zdementowana w Paryżu, ile raczej sfinansowanie przez Anglię zarówno zakupów samolotów amerykańskich dla lotnictwa francuskiego jak i sfinansowanie zakupów surowców niezbędnych dla francuskiej produkcji wojennej.

W paryskich kołach finansowych oddawna krąży już wiadomość o pertraktacjach, jakie toczyłyby się między grupą finansistów angielskich i przedstawicielami francuskich koł rządowych na temat przyznania Francji b. poważnego kredytu sięgającego aż sumy 40 miliardów franków na okres przeszło 25 lat, celem umożliwienia Francji zakupów niezbędnych surowców.

## Angielski minister wojny z wizytą we Włoszech

RZYM, (Pat). Wczoraj po południu wyładował na lotnisku Littorio brytyjski minister wojny Hore Belisha, witany przez podsekretarza stanu w min. wojny Parianiego, członków am

Dar artysty dla kościoła garnizonowego w Bydgoszczy



Kościół Garnizonowy w Bydgoszczy, stanowiący przepiękny zabytek gotyckiej architektury (kościół pobernardzki) otrzymał artystyczny dar w postaci obrazu do wielkiego ołtarza. Obraz ten dostosowany w stylu do pięknego wnętrza kościoła, przedstawia wizerunek św. Jerzego, patrona garnizonu i kościoła. Został on wykonany i bezinteresownie ofiarowany przez znanego bydgoskiego artystę malarza Mariana Turwidę. Na zdjęciu — ofiarowany kościołowi Garnizonowemu obraz św. Jerzego, dzieło Mariana Turwidę.

## Francja i Włochy podpiszą układ przed 9 maja

Porozumienie w sprawach hiszpańskich, Morza Śródziemnego i Afryki

RZYM, (Pat). Wczoraj w ciągu nocy charge d'affaires Francji przy Kwirynale p. Blondel otrzymał od swego rządu szczegółowe instrukcje, dotyczące rokowań wstępnych, jakie przeprowadzić ma z ministrem spraw zagranicznych hr. Ciano.

O charakterze i zakresie tych instrukcji powiadomi Blondel włoskiego ministra spraw zagranicznych w ciągu dzisiejszego popołudnia.

Koła francuskie przewidują, że rokowania dotyczące będą sprawy hiszpańskiej, Śródziemnego morza i Afryki. Nie obejmą one natomiast zagadnień środkowo - europejskich.

Faza wstępnych rokowań zakończy się zapewne przed 9 maja i znajdzie swój wyraz w wymianie not.

Zawarcie wstępnego porozumienia o charakterze ogólnym pozwoli Francji na poparcie inicjatywy angielskiej w Genewie w sprawie zlikwidowania kwestii abisyńskiej. Na słępnie mianowany będzie w Rzymie ambasador Francji, którego zadaniem będzie m. in. ukończenie przy pomocy rzeczoznawców rokowań rozpoczętych przez charge d'affaires Blondela. Jako kandydata na stanowisko ambasadora Francji w Rzymie wymieniany jest były poseł francuski w Wiedniu p. Puaux.

RZYM, (Pat). Włoskie koła półrządowe złożyły wczoraj następujące oświadczenie: rozmowy włosko-francuskie, które śledzone są przez opinię międzynarodową z wielkim zainteresowaniem, toczą się normalnie, zgodnie z obopólnym interesem Włoch i Francji. Zagadnienia francusko - włoskie, będące przedmiotem tych rozmów, zostaną załatwione tak samo, jak zostały ostatnio uregulowane sprawy włosko - angielskie.

RZYM, (Pat). Wczoraj po południu charge d'affaires Francji przy Kwirynale Blondel odbył 40-minutową konferencję z ministrem spr. zagr. hr. Ciano.

## Giełda warszawska

z dnia 22 kwietnia 1938 r.

Belgi belgijskie	89,77
Dolary amerykańskie	529,7
Dolary kanadyjskie	527,1
Floreny holenderskie	296,04
Franki francuskie	16,75
Franki szwajcarskie	122,30
Funt angielski	26,53
Guldeny gdańskie	100,25
Korony czeskie	14,00
Korony duńskie	118,50
Korony norweskie	133,33
Korony szwedzkie	136,84
Liry włoskie	23,80
Marki fińskie	11,73
Marki niemieckie	213,07
Marki niemieckie srebrne	118,00
Tel Aviv	26,20

Papiery procentowe:

Pożyczka wewnętrzna	65,75
Pożyczka inwestycyjna pierwsza	84,00
Pożyczka inwestycyjna druga	83,00
Pożyczka konwersyjna	70,25
Pożyczka konsolidacyjna	68,75
8 proc. ziemskie dol. kupon	75,12
4 1/2 proc. ziemskie seria pięta	64,52

## Trzy okręty rządowe zbombardowane przez samoloty powstańcze

SALAMANKA, (Pat). Potwierdza się, że lotnictwo powstańcze zadało ostatnio dotkliwe ciosy rządowej flocie wojennej. Krążownik „Libertad”, trafiony przez bombę, będzie unieruchomiony na dłuższy czas. Krążow-

nik „Mendez Nunes” może być uważany za stracony, gdyż po zbombardowaniu go, nastąpił na nim wybuch obu kotłów. Dwa mniejsze okręty zostały również poważnie uszkodzone.

## Oddziały rządowe otoczone pod Malpas

SARAGOSSA, (Pat). Manewr generała Solchaga rozpoczął w dniu 7 bm. pomiędzy Lorida a granicą francuską został wczoraj zakończony z chwilą gdy oddziały kolumny wojsk posuwającej się z Bisauri nawiązały łączność z oddziałami idącymi z Sorli.

Wojska rządowe zostały otoczone z trzech stron na terenie o przeszło 30 km z miejscowością Malpas pośrodku. Teren na których znajdują się wojska rządowe obejmują przestrzeń 2600 km kw. Wojska

rządowe na lewym skrzydle liczą ok 7 tys. ludzi i wycofują się na terytorium Francji.

Oddziały rządowe prawego skrzydła wycofują się pośpiesznie w kierunku na Seo de Urgel. Siły powstańcze otrzymały posiłki złożone z jednostek policji, które obsadzą zdobyte odcinki graniczne. W dowództwie powstańczym utrzymuje się przekonanie, że likwidacja wojsk rządowych na tym odcinku będzie bardzo szybka, gdyż większość sił rządowych zbiegła już zagranicę francuską.

## 18.000.000 pesetów w złocie i srebrze łupy wojsk powstańczych nad rzeką Ebro

SARAGOSSA, (Pat). Wśród łupów, jakie wpadły w ręce wojsk powstańczych w południowej części frontu Ebro, znajduje się samochód ciężarowy z ładunkiem 18 milionów pesetów w złocie i srebrze. Poza tym wojska powstańcze zdobyły tam 14 samochodów ciężarowych, 4 czołgi sowieckie, 4 działa przeciwlotnicze i wielką ilość kryp, znajdujących się na rzece.

Jak donoszą z frontu pirenejskiego wojska rządowe wycofują się z dolin

Aran i Benasque, uprowadzili ze sobą wielkie stada bydła, liczące około pół miliona owiec, 150 tysięcy kóz, 5 tys. koni i mułów, oraz ok. 20 tys. krów.

## Barcelona rozstrzeliwuje dezertorów

Według wiadomości nadeszłych z Barcelony, rozstrzelano tam wczoraj 41 milicjantów oraz kilku oficerów, którzy zbiegli z pola bitwy.

## Stany Zjednoczone sprzedają „latającą fortecę“

Z Ameryki do Europy i z powrotem bez lądowania

LONDYN, (Pat). Agencja Reutersa donosi z Nowego Jorku, że Stany Zjednoczone zaproponowały brytyjskiej misji wojskowej nabycie 30 rozmaitych typów samolotów, a m. in. słynnego samolotu bombowego, zwanego „latającą fortecą“.

Strona amerykańska zaznaczyła jednak, że armia i marynarka Stanów Zjedn. posiadają większą ilość aparatów tego typu i dlatego też nadwyżki mogą przeznaczyć na eksport. Wśród zaproponowanych W. Brytanii typów samolotów znajduje się jednomotorowy samolot liniowy rozwijający szybkość 300 mil na godzinę, trzy typy wodno-samolotów bombowych oraz otaczaną tajemnicą „latającą fortecę“.

Jak słychać, Stany Zjedn. przygotowu

ją się do budowy samolotów jeszcze bardziej doskonałych, a między innymi rozpoczęła została konstrukcja samolotu subsonicznej, który z dużym ładunkiem bomb będzie mógł odbyć raid ze Stanów Zjedn. do Europy i z powrotem bez lądowania. Samoloty te mają być zaopatrywane w 6 silników, a start ich odbywać się ma z katapulty.

## Mróz we Włoszech

RZYM, (Pat). W całych Włoszech daje się we znaki ostra fala zimna. W miastach północnych temperatura spada poniżej zera. W pobliżu Rzymu w górach Sabińskich spadł śnieg.



# Rumunia zlikwidowała akcję terrorystycznych organizacji

BUKARESZT, (Pat). Oficjalnie komunikacja: Ministrowie spraw wewnętrznych i sprawiedliwości przedstawili na radzie ministrów dnia 20 bm. sprawozdanie o ostatnich wydarzeniach w kraju.

Rzecz powszechnie znana — stwierdza sprawozdanie ministrów — była agitacja prowadzona w ostatnich latach przez ugrupowanie, zmierzające do opanowania gwałtem władzy w kraju. Ugrupowanie to stworzyło, naśladując metody zagraniczne, organizację opartą na wzorach wojskowych, której członkowie byli umundurowani. Uczestnicy tej organizacji mieli broń i zaprawiali się przez ćwiczenia polowe do walki. Jednocześnie stwarzali oni w kraju nastrój terroru przez groźby słowne lub zawarte w piśmie.

Sam przewodca tego ugrupowania określił na piśmie swe zamiary ujawniając, iż ZWYCIĘSTWO SWE MIERZYĆ BĘDZIE „LICZBĄ MÓGIL”.

W ostatnim okresie ugrupowanie to uciekało się nawet do morderstw. Pierwszy trup padł w r. 1933 od kuli agitatorów. Gdy jeden z uczestników tego morderstwa stał się niewygodny dla współzbrodnicy, zastrzelił go.

Ten stan rzeczy wywołał głębokie zamieszanie w narodzie prowadząc do osłabienia jego odporności. Autorytet państwa nie zdołał przezwyciężyć się temu stanowi rzeczy w sposób stanowiący z wyjątkiem nielegalnych wypadków, w których nieślusne postępowanie nie sprzyjało powstaniu przekonania, iż istnieje zdecydowana myśl obrony porządku wewnętrznego.

## NOWY PORZĄDEK KONSTYTUCYJNY

stworzony 10 lutego 1936 r. położył podwaliny pod nowy okres uspokojenia umysłów i zachęty do pracy twórczej. Kraj, który pragnął spokoju, przyjął z żywym zadowoleniem oczekiwany akt konstytucyjny. Pod naciskiem sił moralnych społeczeństwa usunął wszelkie niesnaski wewnętrzne. Nawet ugrupowanie agitatorów, o którym mowa jest wyżej, samo rozwiązało się, dając w ten sposób własne świadectwo swej niemożliwości współżycia z nowym ustrojem narodowym i konstytucyjnym.

Zdawało się, że ci ludzie rozumiejąc potrzebę dostosowania się do nowego rytmu w kraju, porzucą metody działania, które przyczyniły tyle złego Rumunii. Niestety. Podjęli oni na nowo działalność. Czym latem resam oni służyli? Jakże bodźce popychały ich do podjęcia na nowo akcji?

Władze zauważyły niezwłocznie oznaki tej akcji: były to tajne zebrania, poufne instrukcje, nakazujące umundurowanie członków organizacji i zaopatrzenie ich w broń. Zapowiadano podjęcie bliskiej walki.

Rząd obecny, który nie należy do żadnej partii i w ten sposób nie bierze żadnych interesów egoistycznych i kieruje całą energią na drogę pracy patriotycznej, chce zapewnić krajowi spokój i rozwój normalny — zastosował środki zaradcze. Nakazano rezerwy domowe i dochodzenia przeciwko wszystkim podejrzanym dla zdobycia dokumentów i dowodów akcji.

## ARCHIWUM SZTABU UGRUPOWANIA.

było od dłuższego czasu ukryte. Znalezione jednak w mieszkaniu przewodcy tego ugrupowania dokumenty o doniosłym znaczeniu, stwierdzające istnienie rozgałęzionej organizacji szpiegowskiej, która systematycznie śledziła czynność władz. Dokumenty pochodzące od szefa ugrupowania stwierdziły, istnienie informatorów w prefekturach policji, w głównym urzędzie bezpieczeństwa kra-

ju i sztabie głównym armii. Dokumenty te były podpisane przez wielką liczbę takich agentów.

Do jakich celów zmierzala ta organizacja polityczna zbierając informacje o władzach, a zwłaszcza o sztabie głównym? Znalezione odpisy poufnych aktów i telegramów szefowanych oraz raportów władz państwowych. Znalezione notatki pisane przez szefa ugrupowania, dotyczące wykorzystania sumy

## 40 MILIONÓW LEI

w czasie stosunkowo krótkim. Skąd można było otrzymać tak wielką sumę? Znalezione poza tym dokument pochodzący od szefa ugrupowania, stwierdzający ponad wszelką wątpliwość istnienie łączności z organizacją mi poza granicami kraju i ustalający politykę kraju poza władzami rządowymi.

Ten stan rzeczy wymagał energicznej i zdecydowanej akcji, celem

CAŁKOWITEJ LIKWIDACJI RUCHU, który stał się niebezpiecznym dla kraju. Akcja ta miała nie tylko charakter zwykłej represji, lecz także była aktem odprężenia moralnego kraju, zważywszy iż wielu obywateli dobrej wiarę pozwoliło nieświadomie włączyć się w zbrodniczą akcję. Osoby wyznające przekonania antysemickie przystąpiły do ruchu, którego przewodcą, jak to wyznał w jednym z listów, nosił się z tajną myślą utrzymania pieniędzy od Żydów. Obywatele

ugarnięci froskami patriotycznymi stali się członkami ruchu, którego przewodcą pracował polaknie z czynnikami zagranicznymi.

Rząd musiał spełnić swój obowiązek, zdrowe siły narodu nie mogły ścierpieć akcji, która liczyła na chwiejność i zastraszenie.

## ROZWIĄZANIE TRZECH ORGANIZACJI.

Oplerając się na artykułach 17, 21 i 39 ustawy o ochronie porządku w państwie ministrowie spraw wewnętrznych i sprawiedliwości przedstawili radzie ministrów następujące decyzje, które rada ministrów uchwaliła jednomyślnie:

1) Stronnictwo „Wszystko dla kraju”, ugrupowanie „Archanioł Michał”, „Gwardia Żelazna” podlegają rozwiązaniu. Majątek tych organizacji zostaje zlikwidowany.

2) Minister spraw wewnętrznych upoważniony jest w zastosowaniu art. 59 ustawy o ochronie porządku wewnętrznego w państwie ustalać przymusowe zamieszkanie osobom, które prowadzą akcję zabronioną przez tę ustawę i niebezpieczną dla porządku i bezpieczeństwa państwa.

3) Ministrowie sprawiedliwości i obrony narodowej upoważnieni zostają każdy w swym zakresie do podjęcia czynności sądowych dla ukarania winnych.

Powyższa uchwała, podpisana przez wszystkich ministrów, ogłoszona została w „Dzienniku urzędowym”.

# 200-tysięczna armia japońska atakuje chińczyków

HANKAU, (Pat). Wojska japońskie idące z Yihsten i oddziały idące z Linzi połączyły się i rozpoczęły wspólną operację, posuwając się na południe. Siły obu kolumn japońskich obliczane są na ok. 200

tys. ludzi. Chińczycy stawiają zacięty opór i we dług oficjalnych doniesień utrzymują się na swych dotychczasowych pozycjach. Akcja japońska jest w toku.

# Francja obejmuje część ziem koło bieguna południowego

PARYŻ, (Pat). W „Journal Officiel” ukazał się dekret o oficjalnym zawłaszczeniu przez Francję obszernego terytorium w pobliżu bieguna południowego. Dekret, który uszedł uwadze opinii publicznej na gle stał się przedmiotem zainteresowań ze względu na echo, jakie wzbudził w Anglii, Norwegii i Australii.

Dekret rządu francuskiego, oficjalnie przewidujący objęcie przez Francję nie własność wielkich terytoriów w pobliżu bieguna południowego, określonych nazwą „Ziemi Adeli”, ustanowił jednocześnie granice tego terytorium na południe od 60 równoleżnika szerokości południowej między 136 a 142 południkiem długości wschodniej od Greenwich.

Granice te obejmują obszar antarkty

# Francja nie będzie się bić za Benesa „Gringoire” o trudnej sytuacji Czechosłowacji

PARYŻ, (Pat). Poważny o przeszło pół milionowym nakładzie tygodnik narodowy „Gringoire”, reprezentujący poglądy grupy zbliżonej do b. prem. Tardieu, umieścił na pierwszej stronie wielki artykuł pt. „Czy Francuzi powinni się bić za Czechów”.

„Gringoire” stwierdza, że w obliczu komplikacji, w które masoneria francuska chce wplątać Francję w obronę Czechosłowacji, należy poddać analizie sprawę czeską.

„Gringoire” oświadcza, że nie ma narodu Czechosłowackiego, lecz, że Czechosłowacja jest zlepkiem Czechów, Słowaków, Niemców, Rusinów, Węgrów i Polaków. Jest to sztuczny twór polityczny bez możliwości życia, rozwoju i obrony. O ile chodzi o sytuację międzynarodową, to jak stwierdza pismo, opancja Czechów jest tragiczna, gdyż nie mogą oni liczyć ani na pomoc Francji, ani też na pomoc Sowie-

tów. Wbrew pozorom demokracji, Czechosłowacja była i jest rządzona w sposób najbardziej autokratyczny przez drobną grupę ludzi. Jako przykład cytuje on przesładowanie mniejszości narodowych, za mieszkujących Czechosłowację. Autor artykułu uzasadnia następnie iż cała sympatia lewicy francuskiej dla Czechosłowacji opiera się tylko na węzłach, łączących masonerię francuską z masonerią czeską z prezydentem Beneszem na czele, który rządził w sposób dyktatorski republiką Czechosłowacką.

Czechy — oświadcza „Gringoire” — nie mogą popełnić już więcej żadnego błędu, a tymczasem p. Benesz od 20 lat popełniał jeden błąd polityczny za drugim. P. Benesz przeciwstawił się restauracji Habsburgów, a w r. 1920 sprzeciwił się przesłaniu amunicji dla Polski. Polska nie zapomniała tego faktu. P. Benesz wysunął następnie koncepcję sojuszu z Sowiecami, który tak ułatwił grę Niemcom.

P. Benesz przez wiele lat miał duże wpływy we francuskim ministerstwie spraw zagranicznych i w prasie francuskiej. On to był również patronem tej pakomanii, która doprowadziła Francję do tego stanu w jakim się obecnie znajduje. „Gringoire” kończy stwierdzeniem, że Francja nie będzie się bić za p. Benesa, tak, jak nie chciała się bić za Negusa abisyńskiego, ani za p. Negrina.

P. Benesz przez wiele lat miał duże wpływy we francuskim ministerstwie spraw zagranicznych i w prasie francuskiej. On to był również patronem tej pakomanii, która doprowadziła Francję do tego stanu w jakim się obecnie znajduje. „Gringoire” kończy stwierdzeniem, że Francja nie będzie się bić za p. Benesa, tak, jak nie chciała się bić za Negusa abisyńskiego, ani za p. Negrina.

# Polska prowadzi 2:0 w meczu tenisowym z Niemcami

WARSZAWA, (Pat). W piątek rozpoczął się w Warszawie międzypaństwowy mecz tenisowy Polska — Niemcy. Po pierwszym dniu Polska prowadzi 2:0.

# Bezpłatne leczenie dla uczestników walk o niepodległość

WARSZAWA, (Pat). Ministerstwo Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu powierzyło leczenie uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego, uprawnionych na podstawie art. 14 ust. (1) ustawy z dnia 1 lipca 1937 r. (Dz. U. R. P. nr 59, poz. 464) oraz par. 30 i 51 rozporządzenia z dnia 4 stycznia 1938 r. (Dz. U. R. P. nr 4, poz. 27) do leczenia na koszt skarbu państwa Ubezpieczalniam Społecznym.

Dowodem uprawnienia uczestnika walk o niepodległość do leczenia na koszt skarbu państwa przez Ubezpieczalnię Społeczną jest poświadczenie Izby Skarbowej, ważne na jeden rok kalendarzowy o przyznaniu uczestnikowi walk o niepodległość zaopatrzenia pieniężnego, tą

cznie z legitymacją, stwierdzającą nadanie mu krzyża niepodległości z mieczem lub krzyża niepodległości.

Zaświadczenie o przyznaniu uczestnikowi walk o niepodległość zaopatrzenia pieniężnego wydaje na jego wniosek Izba Skarbowa, która zarządziła wypłatę zaopatrzenia pieniężnego.

Właściwą do udzielenia uczestnikom walk o niepodległość świadczeń leczniczych jest Ubezpieczalnia Społeczna, na której obszarze działania on stale mieszka. W przypadkach nie cierpiących zwłoki, każda Ubezpieczalnia Społeczna obowiązana jest udzielić uczestnikowi walk o niepodległość świadczeń w zakresie leczenia.

## ZMP w Poznaniu potępia akcję p. Rutkowskiego

POZNAŃ, (Pat). 21 bm. w lokalu Związku Młodej Polski okręgu poznańskiego odbyła się odprawa, w której wzięli udział czynni kierownicy poszczególnych placówek ZMP na odprawę której przewodniczył p. Euzebiusz Basiški, przybył z Warszawy zastępca kierownika głównego ZMP p. Henryk Puziewicz.

Zebrań członkowie ZMP potępili akcję grupy byłych członków kierownictwa głównego ZMP oraz wyrazili swoje bezwzględne oddanie obecnemu kierownikowi głównemu i jego współpracownikom.

Odprawę zakończono podpisaniem wspólnego listu przez 62 członków kierownictwa okręgowego ZMP oraz kierowników poszczególnych dzielnic i oddziałów okręgowych.

## Min. Łozorajtis otrzymał wysobole odnaczenie włoskie

RYGA, (Pat). Z Kowna donoszą, że poseł włoski wręczył odznaki wielkiej wstęgi orderu włoskiego św. Marycego i Łazarza min. Łozorajtisowi. Przy tej okazji min. Łozorajtis prosił posła o wyrażenie jego najwyższych podziękowań królowi włoskiemu i cesarzowi Abisynii.

W kołach politycznych użycie tych tytułów uważają jako fakt uznania przez Litwę cesarstwa włoskiego.

## Zmiana rządu estońskiego

TALLIN, (Pat). Zgodnie z przewidywaniami, gabinet estoński podał się do dymisji celem umożliwienia prezydentowi wyznaczenie premiera, którego funkcje, jak wiadomo, pełnił on dotychczas sam.

Prezydent dymisję przyjął i nowym premierem zostanie prawdopodobnie Empalu, pełniący dotychczas obowiązki premiera.

## Polsko-łotewskie rokowania nad umową emigracyjną

RYGA, (Pat). Wczoraj rozpoczęły się rokowania polsko-łotewskie, mające na celu zawarcie umowy emigracyjnej między obu państwami. Przewodniczącym delegacji polskiej jest radca Kłopotowski charge d'affaires w Rydze, na czele zaś delegacji łotewskiej stoi p. Kampe, dyrektor departamentu administracyjnego w łotewskim M. S. Z.

## Degradacja komisarza rolnictwa Benedyktowa

MOSKWA, (Pat). Zastępca przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych Republiki Rosyjskiej i ludowy komisarz rolnictwa tej republiki Benedyktow został zwolniony z obu stanowisk przez Radę Komisarzy Z. S. R. R. i mianowany pierwszym zastępcą ludowego komisarza rolnictwa Z. S. R. R.

## 17 oficerów sowieckich uciekło z Murmańska

STOKHOLM, (Pat). „Degens Myheter” donosi, że 17 oficerów lotnictwa sowieckiego zbiegło motorówką z portu w Murmańsku i znajduje się w tej chwili na pełnym morzu.

Oficerowie nawiązali komunikację radiową z parowcem niemieckim znajdującym się w pobliżu, który śpieszy im z pomocą.

## Min. Ulrich powrócił z Jugosławii

WARSZAWA, (Pat). Wczoraj o g. 23.50 przybył do Warszawy pociągiem z Jugosławii min. komunikacji płk. dypl. Juliusz Ulrich w otoczeniu wyższych urzędników swego resortu, gdzie bawił z oficjalną rewizytą u jugosłowiańskiego ministra komunikacji dra Spaho.

## 16 maja przybędą relikwie św. A. Boboli do Pińska

PIŃSK, (Pat). Jak nas informują OO. Jezuici domu pińskiego, kolegiata tutejsza otrzymała część relikwii św. Andrzeja Boboli. Uroczyste przewiezienie nastąpi w dniu 16 maja rb. jako rocznicę męczeńskiej śmierci świętego.

## Krzyż zasługi dla S. p. Serafina

WARSZAWA, (Pat). „Monitor Polski” z dnia wczorajszego zamieszcza zarządzenie prezesa Rady Ministrów o nadaniu krzyża zasługi za dzielność S. p. Stanisławowi Serafinowi, kapralowi Korpusu Ochrony Pogranicza w Oranach — za zasługi w służbie ochrony pogranicza.

## 50 Osób pod gruzami kawiarni

NOWY JORK, (Pat). Wczoraj po południu w miejscowości Phoenix City (Alajama) zawalił się dach domu, w którym mieściła się kawiarnia. W chwili katastrofy kawiarnia była przepełniona. Pod gruzami znalazło się około 50 ludzi. Dotychczas wydobyto zwłoki 10 zabitych. Spośród zasypanych gruzami 20 osób odniosło ciężkie rany.

## Kronika telegraficzna

— Śnieg w Poznaniu pada w dalszym ciągu, pokrywa śnieżna na trawnikach w Poznaniu wykazywała wczoraj 10 cm grubości.

— Ciepła Szwajcaria Kaszubska pokryta została warstwą śniegu grubości 10 cm, opad śnieżny trwa nadal.

— Mróz i śnieg. W nocy z 21 na 22 bm. w Borystawiu i okolicy panował mróz, dochodzący do 7 stopni poniżej zera. Wskutek obniżenia się temperatury śnieg w okolicy zagłębia naftowego, którego warstwa dosięgała 30 cm, zamarzł, tworząc twardą skorupę. Mróz spowodował duże straty w zasiewach i sadach owocowych.

— Rada federalna Szwajcarii zwróciła się do Sekretariatu Ligi Narodów z prośbą o wniesienie na porządek obrad najbliższej Rady Ligi sprawy przywrócenia integralnej neutralności konfederacji szwajcarskiej.

— W Bawarii spadł do jeziora samochód. Pasażerowie utonęli. Dopiero po 6 godzinach wydobyto ich ciała i stwierdzono, że samochód pochodził z Czechosłowacji. W ofiarach wypadku rozpoznano praskiego profesora dr Campera z żoną.

## Sukcesy koszykarzy poznańskiego KP W we Francji

LENS, (Pat). Po zwycięstwie, odniesionym w Bruay nad reprezentacją Ligi Północnej Francji, koszykarze poznańskiego KP W odnieśli dalsze dwa zwycięstwa w Lens, a mianowicie:

Z drużyną reprezentacyjną emigracji, osłabioną zresztą brakiem najlepszych dwóch graczy w stosunku 65:21 oraz nad silną drużyną reprezentacyjną Artois w stosunku 32:17.

Drugi mecz wygrany został przez Polaków po walce bardzo zaciętej.

Ogólnie biorąc, koszykarze KP W zrobili dobre wrażenie wśród sportowców polskich i francuskich. Przyjazd KP W na emigrację zorganizowany był przez komisję wychowania fizycznego i obywatelskiego, rady porozumiewawczej związków polskich we Francji.

## Gruźlica płuc

jest nieubłagana i corocznie nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu, pociąga bardzo wiele ofiar. Przy zaledwiej chorobie płucnych: bronchit, grypy, uporczywego męczącego kaszlu itp. stosujaj pp. lekarze „BALSAM TRICOLAN - AGE”

który łatwio wydziałanie się plwociny, usuwa kaszel.

# Walka policji z dwoma bandytami

TARNÓW, (Pat). Patrole policyjne w pościgu za bandytą Michałem Bałką, m. in. mordercą posterunkowego P. P. Dykiewskiego z Wojnicza, natrafili wczoraj w jednym z opuszczonych domów w Grodzie Złota, pow. brzeskiego, na poszukiwanego bandytę wraz z drugim osobnikiem.

Bandyci wdrząc dom otoczony przez kilkunastu policjantów rozpoczęli intensywny ogień z karabinów do olatujących dom. Wywiązała się dłuższa strzelanina, w czasie której policja użyła również gazów łzawiących. W pewnym momencie jeden z obłączonych bandytów usiłował umknąć przez pola. Werwany do zatrzymania się w dalszym ciągu uciekał, ostrzeliwując się. W czasie tej ucieczki padł za-

bito kulami policjantów. Drugi bandyta natomiast w dalszym ciągu ostrzeliwał się z domu, który tymczasem zaczął płonąć. Bandytę tego ranego i zaciągniętego, wydobyli policjanci z płonącego domu. Po udzieleniu mu pierwszej pomocy, przewieziono go do szpitala. Rannym okazał się Stefan Czarnicki, zabitym zaś poszukiwany bandyta Michał Butko.

W czasie strzelaniny ranny został ciężko w głowę kulą karabinową posterunkowy Józef Remer oraz lekko ranny w głowę post. Franciszek Czernski.

Policja na miejscu zajścia znalazła karabin francuski i karabinek mauzera 10-strzałowy, którymi posługiwali się uciekający bandyci.



# FRANCJA i WŁOCHY

Dwie siostrzyce łacińskie, Italia i Francja, od czasu wielkiej wojny nie były w przyjaźni. Stosunki te są raz gorsze, raz lepsze, ale z wyjątkiem krótkiego okresu, kiedy u steru polityki francuskiej stał Laval (od jesieni 1934 r. do początku 1936 r.), stosunki te były dość dalekie od przyjaźni i współpracy. Włochy czuły się pokrzywdzone podziałem mandatów kolonialnych i niezrealizowaniem wszystkich obietnic, udzielonych im przez Francję i Anglię w chwili przystępowania do koalicji. Stosunki włosko-francuskie obciążała też sprawa szybko rosnącej w liczbę ludności włoskiej we francuskich posiadłościach północno-afrykańskich, Tunisie i Algierze, która przewyższała swą liczebnością ludność francuską. W ogóle, dynamika włoska w Afryce i na Morzu Śródziemnym budziła we Francji znaczny niepokój. Obok tego istniały dzielące Francję i Włochy momenty psychiczne. Odmienne droga, jaką oba kraje idą w polityce wewnętrznej, działalność włoskich emigrantów antyfaszystowskich, którzy znaleźli schronienie we Francji, wreszcie niechęć francuskich czynników lewicowych do faszyzmu i Włoch faszystowskich, stworzyły atmosferę niechęci i nieufności.

Te ostatnie względy natury emocjonalno-psychicznej nabrały w stosunkach francusko-włoskich jeszcze większej wagi od czasu dojścia do władzy we Francji rządów Frontu Ludowego i one właśnie obok wojny w Hiszpanii zniweczyły dorobek polityki Laval. Nie jest rzeczą przypadkową, że obecnie dzieło naprawy stosunków francusko-włoskich podjął rząd Daladier'a, pierwszy od prawie 2 lat gabinet, nie będący już rządem Frontu Ludowego. A przypomnieć trzeba, że jeszcze 2 lub 3 tygodnie temu zasiadający w rządzie Bluma jako minister spraw zagranicznych Paul Boncour oświadczył w parlamencie, że nie ma mowy o jakiegokolwiek zmianie w stosunkach między Francją a Włochami.

Wspomnieliśmy już o polityce Laval. Była ona na szeroką skalę zakrojona próba wyrównania stosunków francusko-włoskich. Próba ta dała pozytywne rezultaty i układ podpisany przez Mussoliniego i Lavalę w Rzymie 7 stycznia 1935 r. nie tylko uregulował szereg spraw spornych i

wątpliwych, m. in. granice między posiadłościami włoskimi i francuskimi w Afryce, ale przede wszystkim był wyrazem tego, że Włochy odwracały swą ekspansję w Afryce od posiadłości francuskich w innym kierunku. Laval, podpisując układ prawdopodobnie już wiedział, że ekspansja ta pójdzie w kierunku Abisynii.

Dzięki przezornej polityce Laval wypadki, które nastąpiły w końcu roku 1935 i w pierwszej połowie roku 1936, nie naruszyły żadnych ważniejszych interesów francuskich, w przeciwstawieniu do skrzyżowania, jakie nastąpiło w ostatnich latach między interesami włoskimi i angielskimi. Polityka Frontu Ludowego i czynny udział Włochów w wojnie na półwyspie Pirenejskim sprawiły jednak, że Paryż i Rzym nie mógł po okresie sankcyj znaleźć wspólnego języka i że stosunki między obydwojoma mocarstwami łacińskimi układały się coraz gorzej. Miało to zły wpływ na stan ogólnej równowagi sił w Europie i ułatwiała swobodę ruchów Niemiec, które potrafiły w tych warunkach w marcu 1936 r. przeprowadzić

remilitaryzację Nadrenii, a w marcu 1938 r. Anschluss Austrii.

Dopiero obecnie, po wyrównaniu stosunków włosko-angielskich, gdzie niewątpliwie ilość, a przede wszystkim jakość, spraw spornych była poważniejsza aniżeli w stosunkach włosko-francuskich, również Paryż rozpoczął z Rzymem rozmowy, zmierzające do odprężenia i porozumienia.

Za wcześnie jest jeszcze mówić o tym, jakie rokowania te przyniosą rezultaty. Widoczne jest już jednakże znaczenie osiągniętego porozumienia włosko-angielskiego i rozpoczętych rozmów włosko-francuskich na ogólny układ stosunków w Europie. Powracamy do równowagi naruszonej przez wielki w ostatnich latach wzrost sił Niemiec, które ostatnio włączyły do Rzeszy 7 milionów Niemców austriackich. Włochy zaś powracają do swej tradycyjnej pozycji między Niemcami a mocarstwami zachodnimi, która naruszona została w okresie ostatnim przez wyprawę abisyńską i jednostronne jedynie działanie na osi Rzym—Berlin.

## Lot Los Angeles — Warszawa

„Polska Zbrojna” donosi o nowym wielkim zamierzeniu polskiego lotnictwa — locie atlantyckim samolotu komunikacyjnego „Lockheed 14”.

Zamierzony lot odbędzie się na wielkiej, 20.000 kilometrów liczącej, trasie z Los Angeles, poprzez Amerykę Środkową i Brazylię, do Natalu, stamtąd przez Atlantyk Południowy, do Dakaru i dalej po przez Afrykę do Polski.

Zalogę samolotu stanowić mają: dyr. Polskich Linii Lotniczych „Lot” mjr pilot Wacław Makowski — jako pierwszy pilot, młody pilot komunikacyjny p. Wysiekiński jako drugi pilot i wreszcie dwaj radiooperatorzy: Piskorz i Zyczewski.

Samolot „Lockheed 14”, który ma być użyty do lotu, jest jedną z serii 6 maszyn, zamówionych przez polskie lotnictwo komunikacyjne. Pięć samolotów z tej serii, odeszło już drogą morską do Polski, szósty ma przybyć do Warszawy drogą powietrzną, pokonując 20.000 kilometrów odległość.

Samolot wyruszy do swego lotu, z lotniska zakładów Lockheeda, pod Los Angeles. Pierwszy wielki etap wiedzy poprzez Meksyk i Wenezuelę do Natalu Droga ta wynosi 10.000 km. W ile dni będzie przebyła, zależy będzie od warunków atmosferycznych.

W Natalu, który jest najbardziej wysuniętym w stronę Afryki punktem wybrzeża Ameryki Płd., samolot będzie przejeżdżał i przygotowany do wielkiego skoku po przez Atlantyk, na 3.000 kilometrów liczącej trasie Natal — Dakar.

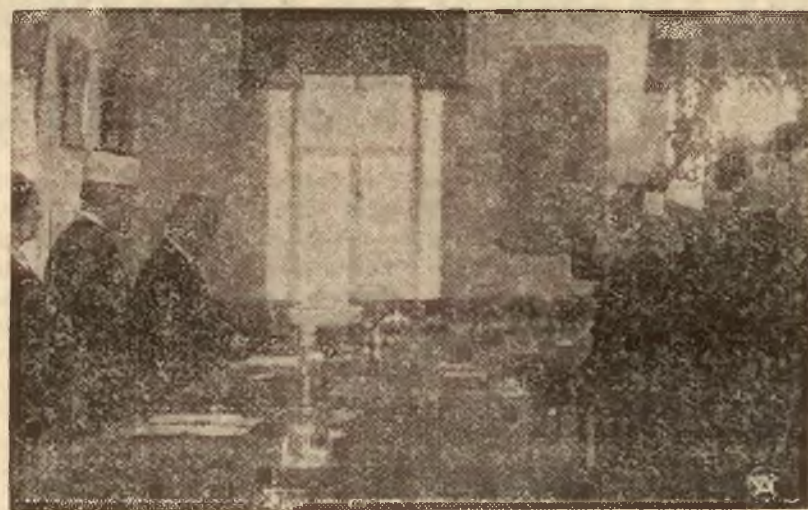
Trasa z Dakaru do Warszawy nie jest jeszcze ustalona. Wynosi ona w przybliżeniu około 6.000 km i wieść będzie: po nad Afryką francuską, Hiszpanią i Francją lub też ponad Saharą, Trypolitanią i Morzem Śródziemnym do Włoch.

Śmiało zamierzenia polskich lotników zrealizowane będą, najprawdopodobniej w drugiej połowie maja. W chwili obecnej lotnicy znajdują się już w Ameryce Mjr Makowski od połowy marca, pozostali członkowie załogi przyjechali do Ameryki w połowie kwietnia na „Batorym”. W tej chwili niewątpliwie już znajdują się w zakładach Lockheeda, gdzie przeprowadzą odpowiednie próby i szereg lotów treningowych.

Lot ponad Atlantykiem i Afryką, odbędzie się na trasie, którą już od paru lat oblatują samoloty pocztowe francuskiego „Lufthansy”, oraz którą przelecieli niedawno lotnicy włoscy, z eskadry „Zielonych Myszy”. Lot polskich lotników nie nosi więc ani charakteru lotu pionierskiego, ani wyczynu, mającego pobić rekordy świata. Chodzi w nim o zbadanie możliwości nozokupionych „Lockheedów”, oraz możliwości uruchomienia komunikacji powietrznej polskiej do Ameryki Płd., którą to myśl rzucił przed paroma laty mjr Skarżyński i która być może doczeka się realizacji.

Snując rozważania o locie, nie może my jednak ani na chwilę zapomnieć, że na razie są to tylko zamierzenia. Realizacja ich napotyka na szereg trudności, bowiem jak dotychczas jeszcze nie wszystkie państwa udzieliły pozwolenia, na przelet ponad ich terytorium. Może również

## Najwyższe Kolegium Muzułmańskie



Onegdaj odbyło się w Wilnie w obecności wojewody wileńskiego Bociańskiego i J. E. dr Jakuba Szykiewicza, muftiego Rzeczypospolitej Polskiej, uroczyste zaprzysiężenie na wierność państwu polskiemu członków Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego. Na zdjęciu moment zaprzysiężenia Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego.

## NA WIDOWNI

### BOLESŁAW PIASECKI I PAWEŁ MUSIOŁ.

We czwartek 21 bm. odbyła się w Warszawie konferencja działaczy narodowo-radikalnych, której to konferencji przewodniczył p. Bolesław Piasecki. Charakterystyczą jest rzeczą, że w konferencji tej brał m. in. udział p. Paweł Musioł, b. kurator Związku Nauczycielstwa Polskiego.



Otton Habsburg, syn ostatniego cesarza Austriackiego, jest poszukiwany listami gończymi przez obecne władze austriackie.

wyniknąć szereg innych przeszkód, które nawet lot mogą uniemożliwić.

Wobec istnienia tych trudności możliwy jest również, iż trasa lotu zostanie zmieniona i może nawet wieść będzie po przez Atlantyk Północny.

Wiemy więc tylko, że w tej chwili załoga jest już gotowa do lotu i przygotowany jest również samolot. O ile więc nie zajdą żadne nieprzewidziane przeszkody w połowie maja doczekamy się wielkiego 20.000-kilometrowego przelotu polskich lotników.

### GEN. ROJA A STRON LUDOWE.

W prasie ukazał się komunikat Sekretariatu Naczelnego o wystąpieniu gen. Bolesława Roja, czynnego członka tego stronnictwa. Jak się okazuje, gen. Roja w obszernym swym liście uzasadnił nieaktowne podległości władz tego stronnictwa, jednak formalnego wystąpienia ze stronnictwa nie zgłosił i podobno nie ma zamiaru zgłaszać. Czyżby władze stronnictwa pragnęły pozbyć się tego ostatnimi czasy dość popularnego generała. Znawcy stosunków wewnętrznych w Stronnictwie Ludowym twierdzą, że w stronnictwie tym poza Roją jest jeszcze większa liczba niezadowolonych działaczy terenowych.

### „ŚWIĘTO WIOSNY” ORGANIZUJĄ MŁODZI LUDOWCY.

Zarząd Wojewódzkiego Związku Młodzieży Wileńskiej „Zniew” w Krakowie rozesłał do swych komórek powiatowych i gminnych okólniki, zalecający tym organizacjom rozpoczęcie w chwili obecnej prac przygotowawczych, mających na celu zorganizowanie w maju i w czerwcu ludowego „Święta Wiosny”.

### JULES ROMAINS W WARSZAWIE.

W dniu 27 bm. przybywa do Warszawy jeden z słynnych pisarzy francuskich Jules Romain. Pisarz ten będzie gościem polskiego Pen Clubu i organizacji pisarzy polskich. W czasie swego pobytu w Warszawie Romain ma wygłosić dwa odczyty publiczne.

### INŻYNIER KOLONIALNY.

Z przyszłym rokiem szkolnym ma być rozszerzony plan studiów na Studium Migracyjno-Kolonialnym przy Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. Plan studiów zostanie rozszerzony do czterech lat, po ukończeniu których ma być absolwentom udawany tytuł inżyniera kolonialnego.

### PROF. DYBOWSKI BĘDZIE WYKŁADAŁ W SZWAJCARII.

Mata Szwajcaria posiada aż 7 uniwersytetów, na które uczęszczają liczni studenci zagranicą. Dla studentów zagranicznych uczelnie te organizują specjalne letnie kursy studiów europejskich. Uniwersytet w Zurychu podał do wiadomości słuchaczy, że w roku mierzącym będzie wykladać szereg sław europejskich. Wśród nazwisk profesorów figuruje też nazwisko profesora Dybowskiego z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

## Tam, gdzie spoczną relikwie św. Andrzeja Boboli



Ołtarz w kaplicy ks. ks. jezuitów przy ul. Rakowieckiej w Warszawie, gdzie zostaną umieszczone czasowo relikwie św. Andrzeja Boboli, kanonizowanego ostatnio męczennika polskiego

## NADLUDZIE

Ewa Curie. Życie Marii Curie-Skłodowskiej. Wyd. J. Przeworskiego, przekład H. Szyllerowej

Kiedy się doczyta 450 stronice wielkiego tomu wypełnionego najbardziej niezwykłą treścią i zwykłymi, z życia codziennego fotografiami, kiedy się z zalem opuszcza tę szorstką, piękną, wysoką atmosferę dwóch rodzin, wybranych przez los, by wydać na świat Marię i Piotra i co najdziwniejsze, by te dwa geniały nie umyśły i charaktery się spotkały i złączyły, ogarnia zdumienie, zachwyt i beznadziejna tęsknota. Tęsknota od takich wyzń, do takich ludzi, do takiej atmosfery. Książkę pisze z wybitnym talentem, z uczuciem delikatnym i szczerym, z prostotą i umiarem, zachwycającą świeżością i kultem dla rodziców młodsza córka genialnej pary Curie. Ta piękna i utalentowana artystycznie Ewa, która obok siostry, będącej następczynią matki (równie jak ona poślubiła wybitnego uczonego Joliot), wychowana była przez naszą uczoną po śmierci ojca. Miała półtora roku, a siostra jej kilka lat, gdy katastrofa przecięła żywot Piotra Curie.

Ale należy zacząć od młodości Marii Skłodowskiej, ukochanej „Aciupcio”, ostatniej z kilkorga rodzeństwa, jakże zdolnego wszyscy. Nie dziw nego zresztą, że cztery złote medale zbierają młodzi Skłodowscy, brat i trzy siostry, w szkołach rosyjskich. Rodzice ich to wybitni pedagodzy, mądrzy, szlachetni, patrioci. Z doskołałym zrozumieniem piekła rosyjskiego gniotu opisuje Ewa szkolne lata matki. Potem młoda, ładna, wesoła panna Maria odpoczywa po dwóch latach kłopotów, w wesołym królestwie, szalejąc na balach i kuli gach, tańcząc, bawiąc się, jak nigdy już potem nie będzie. Zaczyna się ciężka orka nauczycieli na wsi... Jak się pomyśli! Ta genialna dziewczyna dająca lekcje panienkom i dzieciom wiejskim!... Z dojmującą tęsknotą do wyższych studiów, których możliwość odstępowała starszej siostrze, oddając jej część swojej pensji. Dopiero jako 24-letnia jedzie do tej siostry, już za męskiej za czarującym dr. Dłuskim, do Paryża. Tam rzuciła się w naukę

jak w wodę, pogrążyła się do reszty. Czy ona kiedy wiedziała, że jest w Paryżu wśród zbytków, piękna, sztuki, buchającej radości życia? Nie, tego nie widziała nawet. Piękność życia dla niej to były retorty, laboratoria, epruwetki, cyfry, książki i wykłady. Żaden asceta średniowieczny, żaden ryzykujący życie alchemik, nie jest bardziej rozkochany, pogrążony w swej pracy, jak ta płowłosa Słowańska zwracająca uwagę w Sorbonie, zaniedbanym, więcej niż skromnym strojem, odosobnieniem, zamknięciem i szaloną pracą. Taką, że odświeżała się od braterstwa, bo jej nawet stosunki z ich gośćmi zadużo czasu zabierają, nawet szkoda czasu na rozutki, zresztą jest bardzo biedna. Musi żyć w tym Paryżu za kilkadziesiąt rubli miesięcznie. To też rujnuje sobie zdrowie i gdy zaczyna mdleć raz po raz, spogląda się, że po prostu zagłodzona. Wśród tych studiów, gdy kłopotuje się o laboratorium, za pośrednictwem prof. Kozłowskiego spotyka niezwykłego jak ona człowieka. Zupewnie do niej podobną organizacją naukową i psychiczną, młodego prof. chemii i fizyki, Piotra Curie. Ma lat 35, ona ma 26, ona marzy nie w nieopalonej mansardzie, żywiąc się rzodkiewką, wiśniami i bułką, on pracuje bez wytchnienia, pi

sząc wybitne prace z fizyki i wykładając. Pochodzi również z rodziny intelektualistów, radykałów, ma brata również b. zdolnego. Spotykają się jak planety, jak półbogowie, jak przeznaczeni sobie od wieków. Oboje po stanowili wyrzec się małżeństwa, związków, wszystkiego co jest ludzkie i oddać się nauce jak ascet. Piotr pisze: „Trzeba życie w sen zmienić, a ze snu wykuć rzeczywistość”. Prędko poznaje Curie genialne zdolności Skłodowskiej. Szybko orientuje się, że wspólna praca wzbogaci oboje, da niezwykle rezultaty, że to także kapłanka tych samych ołtarzy, którym ona służy. A przy tym... że to młoda, pełna ponęt kobieta o nieopisanym wdzięku, wrodzonej dystynkcji, dobroci i łagodności, która jej nigdy nie opuści, w najeższych nawet chwilach życia.

Chee ją mieć za żonę i towarzyszkę pracy. Ona długo się opiera. Nie chce się wyrzec ojczyzny, chce dla Polski pracować. Jedzie do swoich. Nestety, pracy, stanowiska, warsztatu nie znajduje. Wracą więc do Paryża, gdzie stęskniony czeka Piotr. W 1894 r. pobierają się i w najskromniejszych, codziennych strojach, pedzą rowerami po drogach Francji, walcząc się najtańszym kosztem po łakach, nad morzem i po gajach. Po

tem zaczyna się praca. Znałe są dzieje dochodzenia Marii do odkrycia, najpierw polonu, potem radu. Mają porzucić swe prace z dziedziny kryta lografii i przyłączać się do ciekawych odkryć żony. Cztery lata spędzają w zadymionej, nieopalonej, dziurawej szopie, przerabiając wagony blendy smolistej, przysłanej z Czech, by wydobyć niezmiernie kosztowny rad. A gdy mają już gram tego pierwiastku, wartości miliona franków, gdy zwrócili uwagę akademii, gdy wszyscy sprytni gieszefciarze zabiegają koło eksploatacji odkrycia, p-stwo Curie, zdumiewają świat odmianami wszelkich zaszczytów i odznaczeń, wszelkiego dochodu z odkrycia, które, jak twierdzą, należy do ludzkości. Zatykają uszy od gwaru świata i dalej ślęczą nad aparatami. P. Curie potrafi przy tym być skrzętą gospodynią domu i troskliwą matką dla małej Ireny, którą urodziła w drodze, w czasie wycieczki rowerem. Nie ma nawet stałej służącej, bo do chłody są małe, wiele rzeczy w gospodarstwie robi sama!

Jakież to żywot dostojny i bohater ski. Jak się pomyśli, że dziś lada urządnicza czy nauczycielczka robi sobie sztuczne promienia pod pretekstem, że praca i nauka nie dają jej czasu i dostatecznych dochodów



# Od drukarni ręcznej Gutenberga do linotypu

Jest wiosenne południe. Siedamy na fotelu, przez chwilę myśl pracuje jeszcze wspomnieniami dzisiejszej pracy, żyje jeszcze dniem, który przeminął, potem na głą ogarnia nas chęć ucieczki od tych myśli. Wzrok ślizga się po grzbiętach ksiąg, żęk w bibliotece, lub pada na stół; gdzie leży ulubiona gazeta. Atak nałogu czytania rozpoczyna się. Za chwilę będziemy myśleli o cudzej myśli, w takt drgań serca wielkiego pisarza, lub w takt nerwowych, wierzpami na papier rzucanych myśli publicysty. Czytamy.

Dobrze jest rzucić myśl wstecz i przebiec rozwój sztuki, której zawdzięczamy nieśmiertelność naszych najpiękniejszych myśli. Błagiemy wstecz myślą, mijamy tyściecie, jedno i drugie. Stajemy w przełomie naszej ery; przecież i wtedy były już książki. Były, ale jakże niepodobne do dzisiejszych.

W samym świtanu człowieczeństwa — ściany jaskiń pokryte malowidłami. Po tem zwoje papyrusów, pokryte barwnymi rysunkami i malowidłami, pełne tajemniczych hieroglifów, obrazków, plików zwierząt, ludzi, łodzi, drzew. Cegły z mułu Tygrysa lub Eufratu, płaskie, pokryte dziwaczny pismem, składającym się z klinowych kresek przecinających się pod różnymi kątami, tabliczki pokryte cienką warstwą wosku z wydrapanymi na nim literami, w których wreszcie widzimy nasze litery i cyfry.

Tak wyglądały w różnych epokach i pod różnymi szerokościami geograficznymi książki, rachunki kupieckie, zbiory praw, szabony i wierszenia, pierwsze legendy i pierwsze poematy.

A potem ośle skóry — pergamin i papier. I w ciszy gotyckich klasztorów prace wite ornamenty stronici książek pobożnych, pisanych przez całe życie. Jedną książką przepisywana przez całe życie.

Tak wyglądały książki w czasach, kiedy każda z nich oddzielnie przepisywano, gdy dla wykonania kilkunastu egzemplarzy jakiegoś dzieła trzeba było kilku żywołów ludzkich, gdy ginęły w płomieniach wzniesionych przez barbarzyńców całe biblioteki, zawierające tysiące dzieł, bezpowrotnie straconych dla ludzkości, nie było bowiem drugich egzemplarzy.

Ala już w szóstym wieku po Chrystusie, w ojczyźnie filozofii, w Chinach, znany był sposób rycia w drzewie całych stronici książek i odbijania tych wyrzniętych stronici na jedwabiu, lub na papierze. Nie znana jednak była jeszcze forma książki kart, zeszytych ze sobą jedną krawędzią. Stronice następowały po sobie, jedna pod drugą: długa wstęga jedwabiu, lub papieru była zwijana na wałek drewniany. Podobnie rękopisy greckie i rzymskie nawiąły były na walki, których końce pięknie rzeźbiono. Do dziś istnieją takie rękopisy.

W r. 1401 po narodzeniu Chrystusa zował chiński, Piszeng, wynajduje cziocni ruchome, drewniane. Teraz nie trzeba już wycinać każdej strony książki, czy gażety w drzewie, nie trzeba z każdego dzieła czynić tylu pracowitych drzeworytów, ile ma ona stronici. Można złożyć każdą stronę z pojedynczych liter, znaków, a po wydrukowaniu dzieła na jedwabiu lub na papierze — rozrzuć znowu członki i składać dzieło następne.

Aż wreszcie — nic nie wiedzący o kołach Pi Szeng, Laurens Jansson Coster Holender, zaczął ryc w drzewie, a potem w metalu całe strony ksiąg i odbijać je na papierze. Było to w połowie XV wieku

I w tymże prawie czasie Johann Gutenberg z Norymbergi buduje prasę drukarską, ręczny przyrząd do odlewania czcionek z ołowiu — i ze smoly, sadzy, terpentyny i oleju sporządza pierwszą farbę drukarską. Pierwsza księga, Biblia Gutenberga, ukazała się w roku 1455. I terarozpoczyna się triumfalny pochód maszyny drukarskiej przez świat.

W Polsce drukarz Gaspar Hochfeder już w roku 1473 drukuje kalendarz po łacinie na rok 1474, potem sławę polskich oficyn drukarskich roznoszą na świat księgi, wychodzące z drukarni Jana Hallera Floriana Unglera, Hieronima Wietera i Macieja Schargfenberga. W miarę pochodzi wieków ulepsza się pismo, zwłaszcza po reformacji przechodzą prawie wszystkie drukarnie Europy na druk rzymski, zamiast panującego dotychczas wszechwładnie gotyku.

Papier drukowany staje się czynny w rodzaju krwi, płynącej w żyłach organizmów społecznych. Szybkość informacji zaczyna się ścigać z techniką drukarską. Nie wystarczają już wielkie maszyny rotacyjne, drukujące na szerokich taśmach papieru odrazu całe kilkudziesięciostro-

nicowe dzienniki. Nie mogą nadążyć składowe, zbierające pracowicie małeńkie ołowiane literki i układające je w artykuły, wiadomości i powieści. W Ameryce kraju, który przodował w szybkości pracy, pojawia się linotyp, maszyna składająca całe wiersze foremek i odlewająca z nich wiersze pisma. Składanie pism sprowadza się teraz do stukania i to lekkiego w klawisze maszyny i naciskania kontaktu, który posyła całe baterie foremek do rezerwatu z roztopionym metalem, odlewa cały wiersz pisma wyrzuca go obok poprzednich na metalową płytę i rozrzuca do właściwych magazynów użyte przed chwilą foremki. Nie widziałem maszyny, która by bardziej inteligentną i rozsądkiem przypominała pracującego człowieka. Ale i to nie koniec. Mamy już nową maszynę, monotyp. Odlewa on po jedynicze litery, składa z nich nie tylko wiersze, ale całe stronice.

Jedno możemy sobie dzisiaj powiedzieć z pewnością. Niemożliwa jest teraz całkowita zagłada cywilizacji, jak w starożytności, gdy księgi były tylko w jednym egzemplarzu i gdy spalenie biblioteki aleksandryjskiej na zawsze pozbawiło nas najwspanialszych arcydzieł.

## Żona marszałka Czang-Kai-Szeka



Wrz ze swoim małżonkiem prowadzi walkę obronną Chin przeciwko Japonii. Na zdjęciu, zrobionym w Hong Kongu pani Czang-Kai-Szek w towarzystwie swojej „prawej ręki” pani Huang-Chi-Hsiang

## 10 milionów dolarów za rafę koralową

Właściciel małeńkiej wyspki koralowej między wyspami Kingsmana i Feniks — makler giełdowy z Chicago, jest czło- wiekiem, któremu dziś zazdrości wielu mieszkańców Stanów Zjednoczonych. Ojciec maklera, który stynał z łosie rolniczych zapatrywań, zakupił w r. 1900 od rządu amerykańskiego tę rafę koralową za śmiesznie niską cenę, bo 20 dolarów i spędził na niej resztę swego bogactwa w przygodzie życia. Obecnie Stany Zjednoczone i Wielka Brytania zorientowały się, że wyspka ta jest doskonałym punktem oparcia dla samolotów i okrętów

wojennych. Wskutek tego od dłuższego czasu i Waszyngton i Londyn przeliczyli- wują się wzajemnie i oferują właścicielowi coraz to wyższe sumy za tę małeńką wyspę. Thomas, tak bowiem nazywa się właściciel wyspki, nie zgadza się na stawiane dotychczas przez konkurentów warunki i żąda nie mniej, jak 10 milionów dolarów. Wkrótce jedno z państw wyspę- kę z pewnością nabyte i zabawy, by drugie państwo nie uczyniło tego wcześniej.

Kto kupi pierwszy?

## Inauguracja sezonu regat na Sekwanie



Fragment z pierwszych w tym sezonie regat francuskich na Sekwanie.

## Pnącze — zieleń domów

Jeżeli stopień cywilizacji narodu moż- na określić ilością zużywanego mydła, to miarą rozpowszechnienia „podobna esle- tycznych będzie niewątpliwie ilość do- mów obsadzonych pnąciami. Miasta i mia- steczka Niemiec, Francji, Włoch, Anglii nie mają bodaj domu, na którymby nie krzewiło się zieleń pnączy. Nasz stosu- nek do pnączy charakteryzuje Żeromski w „Ludziach Bezdolnych” i p. premier Składkowski w swoim okólniku; dziecko niszczące winorośl i urzędy, których trze- ba często ściany okryć zielenią, oto sym- bole w tej dziedzinie abnegacji. Okólnik był, został przeczytany i powędrował do- akt. Sprawy zajęli się panowie woźni, któ- rzy jak wiadomo, pełnią z urzędu funkcje ogrodników. Wyrywano kamienie z bruku wykopano dołki, posadzono pnącze: resz- tę pozostawiono opiece Boskiej. Dziś w bruku są wyrwy porośnięte chwastami, a pnącze ani śladu. Wilno musi docenić zna- czenie pnączy w większym niż inne miasta- słoniu — Wilno miasto cichych uliczek i wiekowych murów. Na Skopówce i zaul- ku Bernadyńskim jest parę domów umie- jętnie obsadzonych dzikiem winem. Tak- jak z pojęciem Florencji czy Werony łą- czy się ukwiecona gałązka róży zwisają- ca z muru — tak nierozdzielnie z nastro- jem uliczek wileńskich związana jest ga- łązka dzikiego wina.

Urok pnączy polega na ekspresywny- lekkości jego postaci, — kontrastie jaki- tworzy z masywem budynku. Stąd też są- dząc pnącze przy domu należy dążyć do zachowania proporcji między płaszczyzną- ścian a masą zielenie, sadzić raczej rzad- ko, łodygi rozpinąć tak, aby każda z nich- uwidniała swój pokrój. Okrywać ściany- całkowicie zwarcie, jedynie w wypadku- jeżeli są nieożytkowane, brzydkie. Parka- ny od strony ulicy ozdabiać, sadząc pną- cze od strony podwórka, gałązki przeru- cać aby zwisały swobodnie; zawsze unikać symetrii, powtarzanie podobnych mo- tywów. Porą sadzenia pnączy jest wiosna, jesień mniej odpowiednia, gdyż w zimie- słabe i niezakorzenione rośliny narażone- są na niebezpieczeństwo zgniecenia przez- masy spadającego z dachów śniegu. Zie- mię pod pnącze trzeba przygotować sta- rannie: dołki kopie się na 50—60 cm głą- bokie o średnicy tych samych wymiarów- zasilać je, jeżeli gleba jest jałowa dobrą- ziemią kompostową lub przegni- tym nawozem. Gdy okapy dachów wystą- je daleko — pnącze posadzone pod ścia- nami będą stałe narażone na suszę; w tym

wypadku należy dołki odsunąć od ściany- tak by znalazły się pod okapami. Jeżeli- jest to niemożliwe pamiętać o częstym- obfitym polewaniu. Przy sadzeniu korze- nie rozkłada się równomiernie na jednej- z prostopadłych ścianek dołku, uważając- by szyjka korzeniowa znalazła się na po- ziomie gruntu, lub nieco niżej. Po posa- dzeniu dobrze podlać. Łodygi pnączy, za- wyjątkiem samoczępnych, których w na- szym klimacie hodować nie można —- umocowuje się na siłce z drutu ocynko- wanego, rozpiętego pionowo na hakach- Siłka winna być oddalona od ściany- o 6—8 cm, by zapewnić swobodnie krą- żenie powietrza między nagrzany- murem, a listowiem rośliny. Jeżeli chodzi- o rodzaje pnączy — wybór ich jest nie- wielki. Zimą mamy surową, nawet te kłó- re hodują w Warszawie czy Poznaniu- u nas wymarzają.

Najpospolitszym jest „dzikie wino” (Ampelopsis quinquefolia) wzrost ma jed- nak nieporządkany; lepiej sadzić „wino- Engelmanna” (Ampelopsis Engelmanni) równie niewybredne a ciekawsze w rysun- ku i zabarwieniu liści. Na ścianach północ- nych niezbyt silnie zacienionych dobrze- się czuje kokorniak (Aristolochia Spho) roślina o dużych sercowatych liściach- i nilkach d fałceczek kształtem podobnych- kwiatom: liście na jesieni nie barwią się. Panuje u nas ogólnie rozpowszechniony,- niczym nieuzasadniony przesąd o zawil- goceniu budynków przez pnącze. Na oba- lenie jego niech posłuży Anglia, kraj kla- sycznej mgły, gdzie pnącze są szeroko- stosowane; wprawdzie liście ich cieniają- nieco ściany, wzamian jednak chronią je- w czasie deszczu przed spływającą wodą

## Teatr muzyczny „LUTNIA”

Dziś o godz. 8.15 wiecz.

## KRÓL WŁÓCZĘGÓW

Ceny niższe

## Uwaga radiosłuchaczeli

Do jakiej Polski dąży młodzież...

Jakie ideały jej przyświecają...

Jakie myśli w niej nurtują...

Jakie obowiązki sobie stawia...

Odpowiedz na te pytania znajdziesz- słuchając w dniu 24 bm. (niedziela) Radia- Wileńskiego o godz. 20 m. 20.

ua dziecko... Maria Curie zdaje dok- torat, jest wykładowczynią w wyż- szej szkole dla kobiet w Sevres, pisze prace naukowe o wynikach swych badań i wszystkie chwile jakie zdo- być może, spędza z mężem w labora- torium.

Sfery rządowe francuskie tak się- do tych genialnych ludzi odnoszą, że- do końca życia nie otrzymali pożą- danego laboratorium. Maria otrzymała- je dopiero jako wdowa.

W 1903 r. są już sławni, są u szczy- tu szczęścia i rozmachu naukowej- pracy. Dostają nagrodę Nobla, różne- kraje wzywają ich i honorują, co dla- nich jest męką. Oni jednego pragną: spokoju dla pracy. Są bezmiernie- szczęśliwi ze sobą. Tworzą jedność- jakiej trudno spotkać w dziejach ludz-kości. Nigdy żadnego antagonizmu, nigdy już nie mówią i niepiszą odtąd- o sobie, tylko „my”, albo „zrobiło- się”. Do przesydy usuwają się w cień, uciekają na wycieczki, a na wywiady- odpowiada Maria twardo: „W nauce- powinny interesować fakty, nie lu- dzie”.

Żyją w cudownym śnie szczęścia. Kochają się, pracują wspólnie, zako- chani w swej pracy, otoczeni elitą- umysłową epoki, wybranymi przyja- ciółmi rodziną pospolitą i kochającą- się jak rzadko. Jadą do Polski, która

Piotr Curie poznał i polubił, nauczył- się po polsku i pisze rozczulające, pie- szczołliwe listy do żony w jej mowie.

Zmuszają Piotra by zabiegał koło- wejścia do Akademii, za pierwszą- kandydatury nie został wybrany... Teraz tak niewielką większością gło- sów.

Ala oto nieulękanie, zazdrośne o- szczęście, o to piękno, które promie- nienie z tych ludzi, jak ich ukochany- rad, zazdrośne fata zbliżają potwór- na w swej banalnej okropności chwi- łą 19 kwietnia 1906 roku. Na skrzy- żowaniu ulicy Dauphine, wóz cięża- rowy przewraca idącego Piotra Curie, i koło miazdzy na bruku czaszkę- ucznogo, którego mózg rozpryskuje- się na kamieniach. Rozpacz ogarnia- uczonych całego świata, przyjaciel- kolegów i uczni. nawet tłum paryski, który już wie, że to chwala Francji- i nauki ginie pod kołem camionu.

Żona przyjmuje wiadomość z ka- miennym spokojem. Szaleje z rozpa- czy kiedy jest sama lub z najbliższymi- Na pociechę ofiarowują jej kated- rę po mężu i wszelkie możliwe hono- ry. Zatraca się w pracy ponad siły. Ale wyraz rozpaczy nie schodzi już- nigdy z jej postarzałej twarzy. Poje- muje wykłady od tego miejsca, w któ- rym niedawno przerwał jej mąż. Wszak ona i on to było jedno. Pra-

cuje w laboratorium... sama...

Niebawem starsza córka zasiada- obok niej i pani Curie ma tę pocie- chę, że widzi swą następczynię. Wre- szcie buduje jej laboratorium, buduje- Instytut Radowy, na ulicy Pierre Cu- rie, znów dostaje nagrodę Nobla. Ma- właśnie przenieść się do zakładu, kie- dy wybuchła wojna.

Momentalnie rozgląda się jak tu- pomóc? Jak służyć? Organizuje z- nałudzką energią samochody z insta- lacją röntgena do badania ran od po- cisków. rekrutuje prywatne auta, z- daje egzamin szoferski, by być nie- zależną od kierowcy, ustanawia 220- posterunków röntgenowskich, w któ- rych zbadano przeszło milion ran- nych. Te małe auta nazwali żołnierze- „Małe Curie”. Oddała na pożyczkę- narodową (na przepade) swoją nagro- dę Nobla, której zapominała odebrać. Oddaje swój gram, wypracowany z- mężem gram radu, wartości miliona- franków. dla Instytutu. Wojna się- kończy. Maria Curie nie dostaje kry- za wojennego, nie, a legie honorową- odmówiła dwa razy, gdyż tak sobie- z mężem postanowili. Nigdy żadnych- czerdów. Ale niemniej mnożą się- zaszczyty i hołdy. Podróżo do Stanów- to jeden tryumf. ofiary na rad płyną, mnożą się instytucje poświęcone- leczeniu chorych. Maria Curie podró-

zuje teraz często na kongresy lub dla- odpoczynku, z córkami, z siostrą. A- wśród tego wszystkiego, uwielbiana- i sławna zaczyna ślepnąć... Z męką- dojrzewającej katarakty żyje, pracu- je, zasiada w salach kongresów przez- kilka lat. Wreszcie wyzwala ją cięż- ka 3-rotna operacja i pracuje dalej... Ra, nie tylko pracuje, towarzyszy- młodszej córce, sportsmence, jeździ- na nartach, pływa w morzu, wspina- się na góry...

W 1923 r. rząd francuski wresz- cie uchwała złożyć jej nagrodę naro- dową w 25-lecie odkrycia radu, rentę- 40.000 fr rocznie, dziedziczną dla có- rek. Już starsza dostała, jak rodzice, nagrodę Nobla, za dalsze prace che- miczne.

I pisze córka: „Pośród tych owa- cyj, hołdów Państw i przyjęć u kró- łów, uwielbień i zaszczytów, podziwu- i uznania całego świata, dyplomów, świetnych wyników uczniów w jej- Instytucie Radowym, widzę zawsze- błąd, obojętną, nienal bez wyrazu- twarz mojej matki”.

Jedzie do Polski, by położyć ka- miień węgielny pod Instytut swego- imienia i darowuje tam znów amery-kański gram radu. Drugi jej ofiaro- wany.

W 1934 prawie nagle zapada na- zdrowiu, tj. zapadła nieraz. choro-

wała, słabła, ale nie zważała, prze- zwyciężała. Teraz ma już 67 lat i tyle- lat szalonej, nadludzkiej pracy, wy- siłku moralnego i fizycznego na niu- rą tytaniczną.

Konsylia, sanatorium, w Sancelle- moz, wszystkie siły naukowe na usłu- gi... nie nie pomaga, na rękach córki- Ewy kona długo, żelazny organizm- walczy... Umiera... Zabija ją ukocha- ny, odkryty przez nią rad, z którym- się obchodziła bez ostrożności.

Zgodnie z jej wolą, chowają ją- tak jak i męża. Bez mów, bez wystaw- ności, jak najprościej, jak najskrom- niej. Tylko najbliżsi towarzyszą ciału- na cmentarz w Secuax, gdzie obok- Piotra spoczną.

Wielki żywot dokonał się. Czyny- tego żywota, owoce tej pracy, idą w- nieskończoność. Życiorys Marii Curie- Skłodowskiej powinien się znaleźć w- rekach każdej kobiety, zakreślającej- sobie program życiowy w dziedzinie- pracy społecznej, czy naukowej, czy- pozostającej w skromnym środowis- ku rodziny. W każdej postaci była to- kobieta genialna: w nauce, w miłości, w- współczuciu, w dobroci.

Czar tej przepięknej książki, nie- da się streścić, trzeba ją przeczytać.

Hel. Romer.



## Inauguracja Służby Młodych

24 bm. o godz. 11.15 odbędzie się w Teatrze Wielkim na Pohulance Uroczysta Inauguracja Służby Młodych Okręgu Wileńskiego. Na inauguracji przemawiać będą pp.: dyr. Barański Wł. przewodniczący Okręgu Wileńskiego Obozu Zjednoczenia Narodowego, mjr. dypl. Galinat Edmund kierownik Służby Młodych i Związku Młodej Polski oraz przewodniczący Oddziału Młodzieżowego Obozu Zjednoczenia Narodowego oraz mgr. Ryńca kierownik Służby Młodych Okręgu Wileńskiego.

Na inaugurację spodziewany jest masowy przyjazd delegatów organizacji młodzieżowych z całego terenu

Wileńszczyzny.

Naczelne hasła, z jakimi występuje Służba Młodych, są:

Młodzież jednym obozem warownym.

Każdy Polak młody musi mieć swój zawód.

Doszkolenie zawodowe młodzieży — dobrojem Polski.

Mniej na emerytury — więcej na stypendia i zatrudnianie młodych.

Każdy akademik musi spełnić obowiązek pracy na prowincji.

Nie może być w Polsce takiej doktryny, która nie przywydywałaby konkretnych prac realizacyjnych młodzieży pokolenia już w dniu dzisiejszym.

## Depesza Okr. Wileńskiego Zw. Młodej Polski do gen. Skwarczyńskiego

Członkowie Kierownictwa Okręgu Wileńskiego Związku Młodej Polski, niesolidaryzujący się z samowolnym wystąpieniem b. kier. Szychowskiego, który przyłączył się do frondy p. Rutkowskiego, wystosowali w dn. 21 b. m. telegram do p. gen. Skwarczyńskiego następującej treści:

„Okręg Wileński Związku Młodej Polski wraz z oddziałami melduje Panu Generalowi swoją gotowość ofiarnej pracy nad zjednoczeniem

Narodu, piętnując wszelkiego rodzaju anarchię.

Zastępca Kierownika Okręgu

(—) Paszkiewicz Andrzej.

Kierownik Środowiska Akademickiego (—) Chaciej Włodzimierz“.

Podobną depeszę wystosowali w dniu 22 kwietnia br. największe Oddziały Z. M. P. a mianowicie: Lida, Mołodeczno, Wilejka, Oszmiana i Głębokie. W ten sposób młodzież wileńska zgrupowana w Związku Młodej Polski dała należyty odpór załusom p. Rutkowskiego, dążącym do rozbicia jedności młodzieży polskiej zgrupowanej przy Obozie Zjednoczenia Narodowego.

## Komunikat Legii Akademickiej Wilno

W związku z rozestaniem kart powołania do służby w Legii Akademickiej za rządzących zbiorów organizacyjnych w koszarach I Brygady (stadion sportowy) na godz. 8 rano w następujących grupach i terminach:

dnia 27. IV. 38 r. — ofic. i pchor. rez. studenci USB i SNP wszystkich wydziałów i lat studiów, którzy zostali wyznaczeni na d-ców, instruktorów i funkcyjnych L. A.,

dnia 28. IV. 38 r. — wszyscy studenci (z wyjątkiem ofic. i pchor. rez.) z I roku studiów na wydziałach USB: lekarskim, farmacji, mat.-przyrodn. i rolniczym;

dnia 29. IV. 38 r. — wszyscy studenci (z wyjątkiem ofic. i pchor. rez.) z I roku studiów na wydziałach USB: prawnym, humanist., szt. p., teologii, oraz ze Szkoły Nauk Politycznych;

dnia 30. IV. 38 r. — wszyscy studenci ofic. i pchor. rez. I i II roku studiów na USB i w SNP (prócz wymienionych w terminie 1).

Na zbiorce zostanie wydane umundurowanie oraz zostaną doręczone karty powołania tym, którzy z jakiegokolwiek powodów ich przed tym nie otrzymali. Nie mogący z ważnych powodów stawiać się na zbiorce w oznaczonym terminie, stawią się w którymkolwiek z wyznaczonych terminów zaś po 30. IV w Komendzie Legii (plac Jezuitki 5) — przedstawiając dowody usprawiedliwienia.

Komendant Legii Akademickiej Wilno  
Chudyba  
major.

## Popierajcie Dni Przeciwgruźlicze od dn. 14—30 kwietnia i od dn. 16—19 maja r. b. Kupujcie nalepki.

## Jak wygląda ruch pocztowy na terenie Wilna?

W ciągu ubiegłego miesiąca na terenie Wilna zanotowano następujący ruch pocztowy:

Wysłano z Wilna: przesyłek listowych 1 085 046; przesyłek poleconych 53 518; listów wartościowych 1 579; paczek 21 087; zleceń pocztowych i inkasowych 6 892; wpłacono przekazów pocztowych i telegraficznych — 21 940 na sumę 2 612 931 zł; wpłat P. K. O. dokonano 34 762 na sumę zł 4 591 660; dzienników wysłano z Wilna 269 080; telegramów 7 250; rozmów telefonicznych międzymiastowych i międzynarodowych przeprowadzono 15 144.

W tym samym czasie do Wilna nadeszło: przesyłek listowych 1 275 110; przesyłek poleconych 61 863; listów wartościowych 4 493; paczek 21 475; zleceń pocztowych i inkasowych 4 728; wpłacono przekazów pocztowych i telegraficznych 52 114 na sumę zł 3 547 069; wpłat P. K. O. dokonano 18 740 na sumę zł 1 099 609; dzienników nadeszło 62 462; telegramów 7 449; rozmów telefonicznych międzymiastowych i międzynarodowych przeprowadzono 1 602 539.

Powyższy ruch pocztowy przyniósł pocztę dochód w sumie 281 336 zł.

## Bezrobotni żądają pracy

### Starania o kredyty inwestycyjne

Od blisko tygodnia bezrobotni niemal codziennie urządzają demonstracje przed Pośrednictwem Pracy na ul. Subocz oraz przed gmachem Urzędu Wojewódzkiego. Wczoraj ponownie przed gmachem Pośrednictwa Pracy zgromadził się tłum bezrobotnych w liczbie kilkuset osób. Bezrobotni wyłonili delegację, która prosiła o jaknajszysze dostarczenie pracy ponieważ bezrobotni znajdują się w wyjątkowo krytycznej sytuacji materialnej. Delegacja nie uzyskała żadnej konkretnej obietnicy. Wówczas bezrobotni postanowili udać się pod gmach Urzędu Wojewódzkiego, by jeszcze raz ponownie swoją prośbę. Ponieważ bezrobotni przechodzili ulicą tłumem, zajmując jezdnię i chodniki przez co załamowany został ruch, policja w pobliżu gmachu poczty

zagroziła bezrobotnym drogę i rozproszyła ich. Bezrobotni zachowali się spokojnie.

W związku z ostatnimi interwencjami bezrobotnych, wczoraj w Funduszu Pracy odbyła się konferencja, na której omawiana była sprawa przyjęcia z pomocą bezrobotnym przez jaknajliczniejsze ich zatrudnienie. Jedyną drogą ku temu jest uruchomienie robót inwestycyjnych. Na przeszkodzie stoi jednak brak kredytów inwestycyjnych, które dotychczas przez władze centralne nie zostały Wilnu przekazane.

Poślanowiono ponownie poczynić starania w Warszawie o jaknajszysze przekazanie przyznanych Wilnu kredytów inwestycyjnych.

## Robotnicy budowlani i dozorczy domowi przystąpili do Z P Z Z

Robotnicy ZPZZ komunikuje, że konsolidacja Polskiego Świata Pracy na terenie Wilna i województwa wileńskiego w ramach Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych łączy coraz szersze kręgi. Każdego tygodnia jakaś organizacja zawodowa chodząca luzem, lub należąca do centrali zawodowej innej zgłasza swój akces do ZPZZ. Robotnicy nie zrzeczeni również organizują się w Związkach Zawodowych ZPZZ i pod sztandarami tej polskiej zawodówki rozpoczynają prace dla dobra państwa i lepsze jutro Świata Pracy.

W ciągu ostatnich tygodni robotnicy budowlani i dozorczy domowi, zrzeczeni

dotychczas w Zjednoczeniu Robotniczym Ziemi Północno-Wschodnich, na walnych zebraniach jednogłośnie postanowili przejść do Zjednoczenia Polskich Związków Zawodowych, które na terenie województwa wileńskiego reprezentuje miejscowa Rada ZPZZ.

Na zebraniach tych zostały wybrane nowe zarządy, lub zrekonstruowane dawne i w ten sposób robotnicy budowlani i dozorczy domowi rozpoczęli nowy okres życia społeczno-organizacyjnego, składając dowód, że Wielka Idea Zjednoczenia Narodowego nie jest obca polskiemu robotnikowi.

## Prace Koła T-wa Rozwoju Ziemi Wschodnich w Głębokiem

20 bm. odbyło się walne zgromadzenie członków Koła T-wa Rozwoju Ziemi Wschodnich w Głębokiem, poświęcone wyborom nowego zarządu, przyjęcia sprawozdania z dotychczasowej działalności Koła i ustalenia planu pracy na przyszłość.

Jak wynika ze sprawozdań, zarządu powiatowego koła TRZW w Głębokiem, złożył w roku ubiegłym władzom nacelnym memoriał, przedstawiający postulaty potrzeb gospodarczych i kulturalno-oświatowych powiatu dziśnieńskiego. M.in. w memoriale tym poruszone zostały następujące sprawy: zwiększenie robót inwestycyjnych w powiecie, na których czoło wysunięto budowę kolei Woropajewo—Dziśna, zwiększenie inwestycji drogowych, budownictwo gmachów użyteczności publicznej, a w szczególności budowę dworca kolejowego w Głębokiem, zwiększenie akcji komasacji gruntów do 20 000 ha rocznie, uruchomienie specjalnego kredytu długoterminowego na systematyczne prowadzenie akcji drenarskiej, uruchomienie przetwórci mięsnej w Głębokiem, uzyskanie specjalnych kredytów budowlanych w celu podniesienia rozbudowy m. Głębokiego.

Poza tym, zawiązując opiekę Zarządu Głównego TRZW przeprowadzona

była w latach 1935—37 akcja organizowania kolonii letnich dla dzieci i tak: w r. 1935 z 4-tygodniowego obozu letniego korzystało 145 dzieci, w r. 1936 — 25 dzieci i w roku 1937 — 20 dzieci.

W ciągu roku ubiegłego na terenie powiatu uruchomionych było 10 bibliotek wędrownych, nadesłanych przez Zarząd Główny, a ponadto Koło otrzymało 3000 egz. różnych podręczników szkolnych, które użytkowane zostały przeważnie na kursach oświaty pozaszkolnej i kursach dla przedpoborowych.

**Hotel EUROPEJSKI**  
W WILNIE  
Pierwszorzędny — Ceny przystępne  
Telefony w pokojach. Winda osobowa

## Ofiary

Zamiast powinszowań i wizyt świątecznych na Komitet Zimowej Pomocy Bezrobotnym — na święcone dla dzieci bezrobotnych złożyli zł 20 pp. profesor Eugeniusz i Witold Staniewiczowie.

## Terror strajkujących krawców

W związku ze strajkiem w niektórych warsztatach krawieckich, wczoraj zanotowano wypadki usiłowania zmuszenia właścicieli warsztatów krawieckich do zaprzestania pracy. M. in. do zakładu krawieckiego Piotra Korobuła (Wielka 25) wtargnęło trzech strajkujących krawców i zagroziło mu pobiciem i zniszczeniem ubrań i materiałów o ile nie zaprzestanie pracy. Powiadomiona policja zatrzymała Baranowskiego Kaz. (Siomanka 31), Lewo Szołomę (Selańska 12) i Baka Jakuba (Jatkowa 30).

## Napła się esencji octowej

Helena Michalowska, lat 47 (Listopadowa 6) w celu samobójczym w dniu 20 bm. napłała się esencji octowej. Pogotowie ratunkowe przywoziło Michalowską do szpitala Św. Jakuba. Stan jej zdrowia jest b. ciężki. Przyczyną zamachu samobójczego były nieporozumienia z kochankiem.

## Zaginął uczeń

Zofia Jurewiczowa (Horodelska 11) zameldowała, że syn jej Wiktor, lat 13, wyszedł z domu do szkoły w dniu 8 bm. o godz. 7 i dotychczas nie powrócił.

## Wypadki dnia wczorajszego

Wczorajsze kroniki policyjne zanotowały 6 drobnych kradzieży, 3 bójki, 2 wymuszenia oraz 2 groźby karalne. Ponadto na terenie miasta znaleziono 2 podrutków.

## Obchód 3 Maja w Wilnie

27 kwietnia br., o godz. 19, w Małej Sali Konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego odbędzie się z inicjatywy Okręgu Wileńskiego Obozu Zjednoczenia Narodowego zebranie przedstawicieli organizacyj celu utworzenia Komitetu Obywatelskiego obchodu 3 Maja.

Organizacje, które chciałyby wziąć udział w obchodzie, proszone są o dalegowanie swoich przedstawicieli na zebranie.

## Święto Wielkiej Nocy w Miejskim Domu Noclegowym

Tegoroczne święta wielkanocne w Miejskim Domu Noclegowym dla mężczyzn, urządzone zostały dla pensjonariuszy tej instytucji staraniem Zarządu Związku Inwalidów Wojennych RP. w Wilnie, administrującego agendą Domu Noclegowego. W 1 dniu świąt tj. 17 kwietnia br. o godzinie 10 przed południem, przybyli przedstawiciele Związku Inwalidów Wojennych RP w osobach pp. Józefa Słomskiego, Stanisława Sokółowskiego i Władysława Zniszczyńskiego (kierownika Domu Noclegowego) do sali ogólnej, gdzie w imieniu pensjonariuszy Domu Noclegowego złożył raport sierżant rezerwy Stanisław Cumbrowski, składając jednocześnie na ręce zarządu życzenia świąteczne i podziękowanie za zajęcie się losem korzystających z przytułku w Domu Noclegowym. W odpowiedzi na złożone życzenia, prezes zarządu Związku Inwalidów Woj. RP p. Józef Słomski podziękował zebranym za życzenia, nawzajem składając własne i w imieniu zarządu, oraz dziękował za utrzymanie porządku na salach i lojalny stosunek do kierownictwa Domu Noclegowego, który stara się złagodzić los pensjonariuszy. Jednocześnie apelował do zebranych, aby starali się sami wpłynąć na tych swoich kolegów, którzy swym zachowaniem się, uniemożliwiają normalne warunki pobytu ogółu korzystających z noclegów. Następnie podzielono się tradycyjnym jajkiem. Po części oficjalnej, pensjonariusze prosili kierownika Domu Noclegowego o zajęcie się ich losem w kierunku uzyskania pracy, nawet poza Wilnem, w okresie robót sezonu letniego. W okresie przedświątecznym znaczną część pensjonariuszy brała udział w rekolekcjach, przystępując do spowiedzi i Św. Sakramentów w Katedrze oraz w kość. Św. Bartłomieja.

## Konkursy pisanek w „Domu Dziecka“

16 bm. Koło Przyjaciół XIX Drużyny Harcerskiej, rekrutującej się z wychowanków „Domu Dziecka“ na Antokolu uroczystość swoim pupilom święta konkursem pisanek, który został przez uczestników entuzjastycznie przyjęty i dał niespodziewane wyniki, przynosząc zwycięstwo kursu wiele nagród od Zarządu Okręgowego Rodziny Policyjnej i Koła Przyjaciół XIX D. H., popieranej finansowo przez Komendę Wojewódzką P. P.

Uroczystość zaszczylił swą obecnością p. wojewoda, który zainteresowany żywo wynikami konkursu wręczył komitetowi imprezy i bezpośrednio działwie pewną kwotę na zakup dodatkowych nagród. W uroczystości ponadto wzięli udział dr Rudziński, starosta Czernichowski i oficerowie P. P.



CODZIEN

„czytając gazetę czy zwraca Pan uwagę na reklamę?

— A wie Pan, przecież to jest nie zawodny informator handlowy, ciekawy i praktyczny, a wiadomości, czerpane z reklam, ułatwiają Panu wybór towaru i prowadzą do odpowiedniego źródła zakupu.

Dlatego też, rozsądny przemysłowiec, troszczący się o popularność swych wyrobów, lub kupiec, który chce zdobyć liczną klientelę — reklamuje się stale w „KURJERZE WILEŃSKIM“.

— To jest wierny i niezawodny sposób zdobycia klienteli.



## Premiowe wkłady oszczędnościowe

Dnia 20 kwietnia 1938 r. odbyło się w P. K. O. szóste publiczne premiowanie na wkłady oszczędnościowe premiowane serii IV. W premiowaniu brały udział książeczki, na które wniesiono wszystkie wkłady za ubiegły kwartał w terminie do dnia 2 kwietnia 1938 r.

Premie po zł 1 000 padły na Nr Nr: 922579 324669 332563 334114 392179.

Premie po zł 500 padły na Nr Nr: 301599 306331 310285 314209 314307 326957 330170 335837 340906 341456 343513 350349 352155 354026 358164 361565 362199 362596 393350 393944 396886.

Premie po zł 250 padły na Nr Nr: 304032 312 504 315121 315462 319652 320190 320554 320964 321107 321781 330459 330576 330692 332504 337212 338182 339384 339622 339815 341369 341663 342506 343694 343727 344999 345424 346442 347077 348025 349431 354580 354935 356239 356391 356507 357970 359780 360480 365359 368710 368882 369415 370012 373887 373957 376693 377528 382914 383444 384844 386874 387035 387831 390029 392252 393595 393948 395383 396298 397206 398028 399007 399593 399789.

Poza tym padły 212 premij po zł 100. Po raz drugi padły premie: zł 500 na Nr: 341456, zł 250 na Nr 341663, zł 100 na Nr Nr: 327873 347462 378722.

Ogółem padło premij 302 na łączną kwotę zł 52.700. O wylosowanych premiach właściciele książeczek są powiadomieni listownie.

Należy zaznaczyć, że zasadą wkładów oszczędnościowych premiowanych serii IV. jest stały wzrost liczby premij w miarę wzrastania wkładów na książeczce, przy czym po otrzymaniu premii książeczki nie tracą swej wartości, lecz nadal biorą udział w następnych premiowaniach, pod warunkiem regularnego opłacania dalszych wkładów.

Książeczki serii IV, na które padły premie w poprzednich premiowaniach dotychczas niepodjęte:

Zł 250 — Nr 309869.

Zł 100 — Nr Nr: 301369 303581 325787 331652 334869 340210 340816 352316 355618 357905 367107 386667.



# KRONIKA

**KWIECIEŃ**  
**23**  
Sobota

Dziś Jerzego i Wojciecha  
Jutro Fidelisa Kapł. M.  
Wschód słońca — g. 4 m. 02  
Zachód słońca — g. 6 m. 33

## NOWOGRODZKA

— Akcja świąteczna „Caritas”. Zamiast życzeń świątecznych złożyli oliary na najbiedniejszych parafian w Nowogrodzie: Dr Szymanowski 5 zł, p. Skopowicz 5 zł, p. Kubasowa 1,50 zł, p. Smoraczewski T. 5 zł, p. Rogalewicz Wł. 2 zł, p. Klimowicz 2 zł, p. Herzog 3 zł, p. Szymanowska W. 3 zł, p. Szpilewska z Horod 2 zł, p. Spilewscy, Nowogrod 2 zł, p. Piorunski 1,50 zł, p. Zastrożna 2 zł, p. Krzesiak Szczep. 2 zł, p. Zwirko Stanisław 0,50 zł, p. Jezierska 5 zł, p. Łabędziowa 2 zł, N. N. 2 zł, w skrzynce czasopism dla ubogich 0,42 zł.

Ze sprzedaży palm w dniu 10.IV — 88,85 zł.

Zawartość puszek w kruchcie kościoła Św. Michała — 37,23 zł.

Ogółem zebrano w gotówce 172,00 zł. Paczki żywnościowe ofiarowali: pp. Szpilewska J., Hołowicz fol. Niesutycz Szukiewicz Józef, Syczewska F., Sackie 50 kg maki, Oczkowski J., Engmar G., Woronowicz P., Jakubowski D., Do brzyńska M., Zastrożna H., Walużnicow A., Zygnier H., Sielicka M., Łunkiewicz Fr., Kosteczko Wł., Łoziński K., L. B. Szysłowska M., Wierzbowska M., Podhaj ska Al., Neyman R., Buniewicz Jerzy, Ko lendo P., Burak, Buzuk R., Mackiewiczów na K., Słowińska, Olechnowiczowa, Zdżar ska Br., Stefanowicz J., Langę J., Stankie wicz A., Piotrowska B., Żalaska M., Do wiat, Kwapiszewska Chrzanowiczowa J. Żwirko St., Zielen M., Szewczyk T.

Z ramienia „Caritasu” zostało obdżie lonych 75 najbiedniejszych rodzin.

## Chiński taniec mieczów



Piękna Chinka wykonuje starochiński „ta niec mieczów” na przedstawieniu w Pa ryżu, urządzonym pod protektorem żo ny postać chińskiego we Francji Welling ton Koo na rzecz chińskiego czerwonego krzyża.

Wszystkim ofiarodawcom „Caritas” składa serdeczne Bóg zapłać.

— **KOLEJKA SIĘ PÓŹNI.** Ostatnio za chodzą coraz częstsze wypadki opóźnia nia się kolejki nowogrodzkiej. Np. dnia 20 bm. kolejka przybyła z Nowojelni (z pociągu baranowickiego) dopiero o godz 19.40, dnia 21 bm. z pociągu wileńskiego po 1, a więc z przeszło godzinnym opóź nieniem.

Nie trzeba chyba dodawać, że takir opóźnianie się kolejki do reszty zniechęci ludzi do korzystania z tego złotego środka lokomocji.

## LIDZKA

— **Porządki wiosenne.** Wojewoda no wogrodzki p. Adam Sokolowski wydał odezwę, nawołującą społeczeństwo do uporządkowania stanu sanitarnego i pod niesienia wyglądu estetycznego wszelkich obiektów położonych na terenie woje wództwa nowogrodzkiego. W szczegól ności odeszła zaleca: uprzątnięcie podwó rek, naprawienie ogrodzeń, uporządko wanie śmietników, nakrycie studzien, od świeżenie frontów domostw, założenie kwiatników i zasadzenie drzew.

W razie niedostosowania się do ape lu mają być stosowane kary administra cyjne.

— **Ze Związku Strzeleckiego.** Celem podniesienia poziomu Strzelectwa Spor towego i skoordynowania wysiłków spor towo-strzeleckich całego terenu powiatu lidzkiego, Komenda Powiatu Z. S. przy stępuje do zorganizowania Powiatowego Zarządu Związku Strzelectwa Sportowego w Lidzie.

Zebranie organizacyjne odbędzie się 23.IV. 38 r., godz. 18 w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego.

## BARANOWICKA

— **Skazanie prezesa Koła Zw. Młodej Wsi w Huliczach.** Prezes Koła Młodej Wsi w Huliczach, gm. Lachowicz Kunce wicz Michał został skazany onegdaj przez sąd starościński w Baranowiczach na 30 dni bezwzględnej aresztu za okazywa nie niechęci do państwa polskiego.

— **Nie chciał udzielić pomocy w cza sie pożaru.** Onegdaj w pobliżu m. Lachowicz w jednej wsi wybuchł pożar i za alarmowaną ochotniczą straź pożarną zwróciła się o pomoc do Lejby Żmudzia ka, aby dał natychmiast furmankę, gdyż jego była kolej dostarczyć beczki stra żackie na miejsce wypadku. Żmudziak skrył się jednak w swym zabudowaniu i przeczekał, aż sprzęt strażacki powiół kto inny.

Za to wykroczenie Starośiwo Barano wickie skazało Lejbę na 35 zł grzywny i 7 dni aresztu.

## WOŁOŻYŃSKA

— „**Rolnik Kresowy**” buduje... Rolnik Kresowy Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Wołożynie z o. u. rozszerza w bieżą cym roku swoją działalność i uruchomi po wybudowaniu własnych magazynów hur towy handel ziemiopłodami, nasionami i detaliczny oraz hurtowy sklep żelaza, emalii itp. W tym celu nabyła już plac pod budowę magazynów o obszarze 6.000 mtr kw przy głównej ulicy Wi leńskiej.

## Zjazd Delegatów Macierzy Szkolnej z wojew. wileńskiego i nowogrodzkiego

24 bm. o godz. 12 w południe, w sali Stowarzyszenia Techników Polskich (Wi leńska 33), odbędzie się Zjazd Delegatów Kół Polskiej Macierzy Szkolnej z woje wództwa nowogrodzkiego i wileńskiego. Zjazdowi przewodniczyć będzie p. Wła dysław Soltan prezes Zarządu Głównego Polskiej Macierzy Szkolnej w Warszawie. Zjazd ten ma na celu powołania do ży cia wileńsko-nowogrodzkiego Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej, opartego na statucie Polskiej Macierzy Szkolnej, dzia łającej na obszarze województw cen tralnych i wschodnich.

Na zjeździe wygłoszą referaty: pp. Tadeusz Krzyżanowski prezes Wołyńskie go Zarządu PMS na temat: „Zadania Pol aków na Ziemiach Wschodnich i rola Pol skiej Macierzy Szkolnej” oraz p. Zofia Iwaszkiewiczowa na temat: „Główne kie runki działania wileńsko-nowogrodzkiego Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej”.

Po dyskusji zjazd dokona wyboru władz wileńsko-nowogrodzkiego Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej.

## STOŁPECKA

— **Posiedzenie Powiatowej Komisji Przeprosobienia Rolniczego.** Onegdaj od było się posiedzenie powiatowej komisji przeprosobienia rolniczego.

Na posiedzeniu odczytano sprawozda nie z dokonanych w okresie zimowym prac przeprosobienia rolniczego i opra cowano szczegółowy plan pracy na rok 1938. Ogółem pracą p. r. objęto 59 ze społów młodzieżowych w I, II i III stop niu sprawności. W trakcie obrad uchwa lono budżet p. r. oraz uchwalono zorga nizowanie pokazów lokalnych i wystaw rejonowych.

## NIEŚWIESKA

— **Śnieg na polach.** W ciągu całego dnia 21 bm. i następnej nocy szalała nad Nieś wiezem i okolicą silna śnieżycza. Śnieg pokrył grubą warstwą ziemię. Na drogach, w miejscach niżej położonych, potworzyły się raspy śnieżne.

— **Radioodbiornik dla „Strzelczyka”.** — Rodzina Wojskowa KOP garnizonu Śnów ofiarowała dla organizacji „Strzelczyk” w Pogorzelcach radioodbiornik. Rodzina Woj skowa w Śnowiu otacza stałą opieką ponad to niezamężną dziewczynę, dożywając i ubie rając ją.

## MOŁODECZAŃSKA

— **JEDNA DRUGA OBLAŁA PŁYNEM ŻRĄCYM.** W dn. 19 bm. Józef Malinow ski, m-c kol. Tatarskie, gm. rakowskiej za meldował, że w dn. 16 bm. przyszła do jego mieszkania jego żona Olga Malino wska, z którą od kilku miesięcy nie żyje i oblała płynem żrącym jego kochankę Stanisławę Wojewodę, zamieszkałą u mel dującego. Stanisława Wojewoda ma po kaleczoną twarz i skórę na ciele. Przewie ziono ją do szpitala w Mołodecznie gdzie lekarz orzekł ciężkie uszkodzenie ciała.

## OSZMIAŃSKA

— **AUTOBUS ROZTRZASKAŁ WÓZ WIEJSKI.** 21 bm., o godz. 16 na trakcie prowadzącym z Oszmiany do st. kol. Osz miana na drugim km od stacji kolejowej, pod autobus osobowy, prowadzony przez szofera Witolda Rumowicza, zam. w Osz mianie, wpadł koń z wozem. Koniem po wozili 16-letni Fabian Wołk, zam. w Do kurniskach, gm. sołskiej, na wozie zaś siedziała 12-letnia Zofia Szczyglerówna, zam. tamże. Wóz został przez autobus roz trzaskany, wyrzucona zaś z wozu Szczygle rów na poniosła śmierć na miejscu. Prze prowadzony na miejscu wywiad wykazał że w czasie wymijania furmanki przez auto bus koń się spłoszył i raptownie skręcił, co spowodowało wypadek.

## Nlema już aut austriackich



Wobec wcielenia Austrii do Niemiec z aut austriackich zniknęła litera „A”, którą za mieniono ogólnoniemiecką literą „D”.

## 160 milionów zł na PWK w 1944 roku

Mająca się odbyć z okazji 25-lecia odrodzenia Polski Powszechna Wystawa Krajowa będzie kosztowała p-g projektu Izby Przemysłowo-Handlowej w Warsza wie około 160 milionów złotych. Wysoka ta suma obejmuje zarówno koszty wystaw ców jak i ogromne inwestycje, które w razie organizowania wystawy w Warsza wie byłyby konieczne.

Do „Kurjera Wileńskiego”

## NEKROLOGI, OGŁOSZENIA

i WSZELKIE KOMUNIKATY

po cenach bardzo tanich i na wa runkach spec. ulgowych przyjmuje

**Biuro Ogłoszeń**

**Stefana Grabowskiego**

w Wilnie, Garbarska 1, tel. 82  
Kosztyorysy na żądanie.

**Jeśli sam masz niewiele, daj wedle swej możliwości — a le daj z a r a z na Pomoc Zimową!**

**Konto P. K. O. 70.200 Pomoc Zimowa**

## 8 lat więzienia za napad rabunkowy na ul. Antokolskiej

Wczoraj Sąd Okręgowy w Wilnie roz poznał sprawę Hilela Dejczy, oskarżonego o dokonanie napadu rabunkowego na właścicielkę sklepu spożywczego na ul. Antokolskiej 140 Rochę Łassową i jej słu żącą Wiktorję Wejesówną. Dejcz w dniu 16 stycznia br. przyszedł o godz. 20 do sklepu Łassów i, wyciekawszy odpowied niego momentu, rzucił się z nożem na Wejesówną, zadając jej dwadzieścia kilk ran w głowę, ręce i ramiona. Gdy Roch a Łassowa na krzyk służącej wbiegła do pokoju i stanęła w jej obronie, zadał tak że i jej kilka ran. Na szczęście rany nie

były śmiertelne. Zbrodniarz został ujęty przez przechodnia, lecz wyrwał mu się z rąk i uciekł. Po pewnym czasie oddał się sam w ręce policji.

Przed Sądem Dejcz twierdził, że nie miał zamiarów rabunkowych chciał trochę poillrtować z Wejesówną, a gdy ta ude rzyla go w twarz nie mógł zapanować nad sobą i uderzył ją nożem.

Sąd nie dał wiary tym wyjaśnieniom i, uznając Dejczy winnym napadu rabun kowego, skazał go na 8 lat więzienia. Obronę wniósł adw. Józef Frydman. [2]

## LEON MOENKE

69)

## Stawka o życie

— To nic. Do pracy przecież dzisiaj nie pójdzicie — pocieszał dwuznacznie gepista. Czuło się jednak pewne skonfundowanie w głosie; lecz usiąść mimo to nie poprosił.

— Co macie w tej teczce? — zwrócił się do mnie znienucka.

— Proszę... — i wydobyłem z niej mokre jeszcze kostiumy kąpielowe.

— Wasze dokumenty?

Podaliśmy mu legitymacje: związkową i partyjną. Schwylił się natychmiast za tą ostatnią.

— Numer „partbiletu”?

— Jeden, sześćset osiemnaście, dziewięćset dwa dzieścia osiem.

Przyjrzał mi się uważnie.

— Wasz podpis?

Podpisałem się dwukrotnie: po białorusku i po rosyjsku, gdyż legitymację miałem z Mińska. Uśmiechnął się, lecz pomimo to w dalszym ciągu spraw dzał każdy najdrobniejszy szczegół, kolejne miejsca pracy itd., itp.

Odpowiadałem natychmiast.

— W jakim miesiącu przeszliście ostatnią „czystkę”?

I tu się zaciąłem.

— Poczekaj — zwróciłem się do żony: — Zdaje mi się, że w listopadzie?

— Mam wrażenie, że tak — odpowiedziała.

— Otóż nieprawda! W grudniu — zawołał try umfując.

— Przepraszam, nie wiem jak w wojsku, lecz u nas dopiero w miesiąc po „czystce” komisja stemp lowała i nalepiła znaczki...

— Tak — odrzekł i uśmiech błysnął mu w oczach. Teraz kolejno zaciął się on, nie znajdując już więcej pytań.

— Wasze dokumenty? — zwrócił się do żony.

Podaliśmy mu legitymację związkową i lektorską z uniwersytetu. Sprawdził je bardzo pobieżnie.

Znów zapanowała milczenie. Wszelkie pytania, zdawało się, zostały już całkiem wyczerpane. Lecz gepista wciąż węszył, wahał się najwyraźniej, nie mogąc powziąć decyzji. Patrzyłem mu wprost w usta. Spokój! Spokój! — twierdziłem sobie, śledząc pilnie za wyrazem jego twarzy.

— Wasze dowody osobiste? — rzekł wreszcie, patrząc przenikliwie na nas oboje.

— Zostały w internacie, w Leningradzie.

— Trudno... Bez dowodów osobistych nie mogę was zwolnić.

— Ależ, towarzyszu! Przecież znacie przepisy dla przyjezdnych. Musieliśmy przecie zostawić w inter nacie!

Milczenie.

— Cóż może być ważniejszego od legitymacji partyjnej, towarzyszu! — wybuchnąłem, czując, że mi się grunt zapada pod nogami.

— Ja ja również tutaj noszę — odparł z dumą,

wskazując na lewą kieszonkę na piersi i odsłaniając rąbek legitymacji. — Lecz w dowodzie osobistym są dane, których w „partbiletach” nie ma — dodał, jak gdyby tłumacząc się przede mną.

— O jakie wam dane właściwie chodzi, towarzy szu? — spytałem spokojnie, ośmielony znowu.

— Tego wam nie powiem, gdyż nie mi z waszych słów nie przyjdzie — odrzekł z wysoka, wchodząc znowu w swą rolę gepisty. — Wyjaśnią to w Lenin gradzie!

Jak obuchem uderzyły we mnie ostatnie słowa, lecz nie straciłem jednak panowania nad sobą, reszt kami sił ukrywając swą trwogę śmiertelną przed jego przenikliwym spojrzeniem.

— Co? W Leningradzie jeszcze? Ależ kiedy się to skończy?! Ja teraz już ledwie trzymam się na no gach od zmęczenia — znów zaczęła się skarżyć żona, uwypuklając przy tym swój stan odmienny.

Nie uszło to widocznie uwagi gepisty.

— E, nie... Wyśpicie się... Do pracy, jak inni, iść przecież nie potrzebujecie — zaczął ją pocieszać teraz z nutą szczerzego współczucia.

Wtem spojrzenie moje padło na telefon.

— Towarzyszu! A możebyście mogli dowiedzieć się telefonicznie o szczegółach was interesujących? Byłoby to znacznie prędzej. W internacie jest rów nież telefon i dyżurny.

— A czy znacie numer telefonu? — skwapliwie podchwycił gepista.



## Nowy Kierownik Związku Młodej Polski Okręgu Wileńskiego

Kierownik Związku Młodej Polski mjr dypl. Edmund Galina mianowany Kierownikiem Okręgu Wileńskiego Związku Młodej Polski p. mgr. Kieńca Benedykta, dotychczasowego Kierownika Oddziału ZMP w Wilejce, a poprzednio dwukrotnego Prezesa Koła Prawników USB i I wiceprezesa Bratniej Pomocy. W dotychczasowej swojej działalności p. mgr. Kieńca dał się poznać jako wybitny i sprężysty organizator, — nie lubiący tanich efektów — to też mianowanie jego na Kierownika Okr. Wileńskiego ZMP pozwala wrócić, że praca w tej organizacji pójdzie we właściwym kierunku.

Pan mgr Kieńca objął urządowanie w dniu 22 bm.

## Przygotowania do urzęduowania muzeum pamiątek po Marszałku Piłsudskim

W związku z przejściem na wieczystą opiekę miasta mauzoleum z Sercem Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego na Rossie, Magistrat w najbliższym czasie zamierza przystąpić do restauracji i przebudowy domku, gdzie obecnie mieści się warty, pełniący służbę przed mauzoleum. W domku tym urządzone będzie tymczasowo muzeum pamiątek po Marszałku. Właściwe muzeum Marszałka Piłsudskiego ma mieścić się w pałacu Słuszków na Antokolu, gdzie znajduje się obecnie więzienie wojskowe. O przekazanie miasta tego gmachu toczą się obecnie pertraktacje z władzami wojskowymi. W pałacu Słuszków, po gruntownym odrestaurowaniu tego zabytkowego gmachu umieszczone będzie muzeum Legionów w skład tego muzeum wejdą również wszystkie posiadane przez Wilno pamiątki po Marszałku Piłsudskim.

## TEATR I MUZYKA

### TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Dziś, 23 bm., o godz. 8.15 wiecz., powtórzenie komedii współczesnej, cieszącej się dużym powodzeniem, „Wilki w nocy” z C. Niedźwiecką i St. Daczyńskim w rolach głównych. Dalszą obsadę tworzą pp.: Szpakewiczowa, Oranowska, Hierowski, Wołteiko i Czapliński.

— **Niedzielnia popołudniówka.** Jutro, dn. 24 IV, na przedstawieniu popołudniowym o godz. 4.15, odegrana zostanie po raz 29 doskonalona komedia współczesna Bus Feketego „Jan” z R. Hierowskim w roli tytułowej. Ceny propagandowe.

— **W przygotowaniu Orestesa** — Elschyla, tragedia składająca się z poszczególnych tragedii: Agamemnon (zabójstwo zwycięskiego bohatera przez występłą żonę Klitajmestrę), Orestes zemsta jego syna, Orestesa, dokonana na zabójczyni — a więc matkobójstwo bohatera) i Eumenidy (sąd nad matkobójcą, oskarżonym przed aeropagiem ateńskim przez boginie — mścicielki przelewanej krwi i jego uniewinnienie). Elschyl — prawodawca tragedii, szczyt swego rozwoju osiągnął w Orestesie, tym tworze o niezrównanej majestatyczności, cudownej harmonii — stworzonego przezeń świata, ze wzniosłą religijną moralnością i surową nauką o rozrodczej sile grzechu, który raz przez przodka popełniony, staje się przyczyną coraz nowych grzechów, prowadzących do zguby skałany dom.

### TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”

— Dziś widowisko romantyczne „Król włóczęgów” z udziałem całego bez wyjątku zespołu artystycznego w stylowych kostiumach i dekoracjach. Ceny niższe.

— **Popołudniówka niedzielna.** Jutro, w niedzielę, o g. 4.15 pp., grana będzie jedna z najdowodniejszych operetek Kolla „Lady Chle”. Ceny niższe.

— **Najbliższa premiera.** Reżyser Wyrwacz-

## KRONIKA

### WILEŃSKA

#### PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY w dniu 23 kwietnia 1938 r.:

Pogoda o zachmurzeniu zmiennym z większymi przysłonięciami w południowej połowie Polski, a z przelotnymi opadami głównie w dzielnicach północnych.

Nocą miejscami przymrozki, dniem temperatura około 10 C.

### DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Cz. Nałęcza (Jagiellońska 1); S-ów Augustowski (Kijowska 2); B. Romeckiego i M. Zelańca (Wileńska 8); B. i I. Frumkinów (Niemiecka 23); A. Rosłowski (Kalwaryjska 31).

Ponadto stale dyżurują następujące apteki: Paka (Antokolska 42); Szanłyre (Legionów 10) i Zajęczkowski (Witoldowa 22).

### MIEJSKA.

— **Kiedy rozpoczną się roboty na ul. Zawalnej?** Magistrat zamierza w początkach przyszłego miesiąca przystąpić do budowy nowoczesnej jezdni na ul. Zawalnej. Ulica ta zostanie wyłożona kostką kamienną. Materiał potrzebny do robót został już zgromadzony na odcinku od ul. Kwiatowej do W.

Wichrowski przygotowuje obecnie nową replikę repertuaru współczesnego „Zrędo młodości” Benesa, która wystawiona było ostatnio w Teatrze Miejskim w Bydgoszczy zyskując rekordowe powodzenie. Wystawę przygotowuje się zupełnie nową, zwiększone chóry i balet.

— **Teatr dla dzieci.** Jutro o godz. 12 „Ze siedmioma górami”. Wśród niespodzianek czeka młodocianych widzów rozdawanie książeczek P. K. O. z wkładami.

### Eliminacyjny marsz

Związek Strzelecki w Wilnie opracowuje, przed marszem Kielce — Kraków, regulamin marszu eliminacyjnego na trasie Wilno — Pikieliszki — Wilno. Marsz ten ma się odbyć w pierwszej połowie lata. Do zawodów staną patroly zgłoszone z: wojska, KOP-u, Strzelca, Policji, oraz organizacji przysposobienia wojskowego.

Najlepsze zespoły zgłoszone zostaną do marszu Kielce—Kraków.

### Elita Jeźdźców na Pośpieszce

W pierwszych dniach czerwca na Pośpieszce odbędą się wyścigi konne z udziałem czołowych jeźdźców polskich. Zawody te obudzą niewątpliwie o wiele większe niż dotychczas zainteresowanie. Startować będą znani jeźdźcy, którzy w tym roku reprezentować mają Polskę w szeregu imprezach zagranicznych.

Wyścigi rozpoczyna się 5 czerwca. Jeźdźcy zamiejscowi startować będą w biegach z przeszkodami.

### Niedzielne mecze ligowe

W nadchodzącą niedzielę 24 bm. odbędą się w kraju następujące mecze piłkarskie o mistrzostwo ligi państwowej:

w Warszawie Polonia — Ruch, sędziuje p. Skowroński, w Krakowie Cracovia — Warta, sędziuje p. Gruszka,

w Łodzi ŁKS — Wisła, sędziuje p. Krukowski,

w Chorzowie AKS — Warszawianka, sędziuje p. Staliński,

w Wilnie Śmigły — Pogoń, sędziuje p. Fass.

### Chmielewski podpisał kontrakt

Chmielewski pogodził się ostatecznie z Cyganiewiczem i podpisał trzyletni kontrakt.

W związku z powyższym, bokser nasz wyjechał 20 bm. do Bostonu, gdzie rozpoczął trening.

### Choma zaangażowany przez Cyganiewicza

Jak się dowiadujemy Zbyszko Cyganiewicz zaangażował do swego zespołu bokserów zawodowych znanego pięściarza polskiego Chomę. Choma pełnił ostatnio funkcje pokładowego w załodze m/s „Batory”.

**HOTEL „ST. GEORGES”**  
w WILNIE  
Pierwszorzędny — Ceny przystępne  
Telefony w pokojach

**Do egzaminów**  
przygotowuje doświadczony b. naucz. gimn. w zakresie programu nowego i dawnego typu gimn. Specjalności: polski, matematyka, fizyka, przyroda. Nauka solidna. Opłata przystępna. Zgłoszenia: do redakcji „Kurjera Wileńskiego” po godz. 7.30 wiecz. lub telefonicznie nr. 4—84, pokój 45, od godz. 11 rano do 7 wiecz.

## Teatr m. NA POHULANCE

Dziś o godz. 8.15 wiecz.

### WILKI W NOCY

Ceny zwyczajne

Pohulanki. Na tym odcinku będą rozpoczęte roboty.

### WOJSKOWA

— **Karty powołania do zastępczego obowiązku służby wojskowej muszą być nadsyłane na 2 tygodnie przed terminem powołania.** Aby umożliwić powoływaniom do odbycia zastępczego obowiązku służby wojskowej przygotowanie się zawczasu do tych robót, jak również załatwienie uprzednio spraw osobistych, zalecają władze administracyjne referatowi wojskowemu Zarządu miasta wysłać zawiadomienia w odpowiednim terminie. Karty powołania do robót mają być wysyłane co najmniej na dwa tygodnie przed terminem.

— **W jakie dokumenty winni zaopatrzyć się poborowi?** W związku ze zbliżającym się poborem rocznika 1917 i starszych władz przypominają, iż obowiązani do stawienia twa muszą posiadać przy sobie wszelkie dokumenty wojskowe (dowody rejestracyjne), dowód tożsamości oraz dowód stopnia posiadanej wykształcenia, zaświadczenie rezerwistyczne, dowód ukończenia kursów organizowanych przez LOPP, PCK, Ubezpieczalnię Społeczną itd. Osoby, które nie będą posiadały przy sobie odpowiednich dokumentów, będą pociągane do surowej odpowiedzialności karnej.

### SPRAWY SZKOLNE

— **Nowe mapy szkolne.** Wobec zmiany granic województw wydane zostało zarządzenie w sprawie zmiany map, używanych w szkołach. Nowe mapy, które mają być wprowadzone od roku szkolnego 1938-39, będą uwidaczniały wszelkie zmiany granic województw i powiatów Polski. Również przewidziane są mapy Europy ze zmianami anslusowymi.

### Z KOLEI

— Wczoraj inż. Wacław Glazek, dyrektor Kolei Państwowych w Wilnie, po kilkudniowej chorobie objął urządowanie.

### ZEBRANIA I ODCZYT

— **Zarząd Koła Wileńskiego Organizacji Przysposobienia Wojskowego** kobiet do obrotu kraju zawiadamia, iż w poniedziałek 25 bm., zostanie wznowione wykłady na kursie informacyjnym w lokalu Federacji PZOC przy ul. Św. Anny 2 w g. od 17.30 do 20.

— **Z Towarzystwa Przyjaciół Nauki w Wilnie.** Przypominamy, że XXX Do roczne Walne Zgromadzenie Towarzystwa odbędzie się dziś, w sobotę 23 kwietnia, o godz. 18 (6 wiecz.) w siedzibie T-wa przy ul. Lelewela 8. Na porządku dziennym sprawy bieżące, administracyjne i wybory. Na zakończenie zgromadzenia prezes T-wa prof. dr Marian Dziedziuchowski wygłosi odczyt na temat „Trylogia ukraińska” Bohdana Łepkiego. Uprasza się o łaskawe liczne przybycie. Osobne zawiadomienia rozsyłane nie będą. Goście na odczycie nader mile widziani.

### ZE ZW. I STOWARZYSZEN.

— **Zarząd Koła Peowiaków w Wilnie** powiadamia swych członków, że 24 kwietnia 1938 r. o godzinie 17 w lokalu Koła odbędzie się Akademia z okazji 19 rocznicy wyzwolenia Wilna.

Przybycie wszystkich członków jest obowiązkowe.

— **Oddział Wileński Polskiego Towarzystwa Tatrzńskiego** zawiadamia, że w sobotę dnia 23 bm. o godz. 20 w sali Seminarium Filozoficznego Uniwersytetu (Uniwersytecka 5) odbędzie się Walne Zgromadzenie, bezpośrednio po którym p. inż. Zygmunt Wrześniowski wygłosi odczyt (ilustrowany przezroczami) pt.: „Wycieczka w Alpy Wschodnie”.

— **Z życia Rodziny Wojskowej.** Zarząd Koła Rodziny Wojskowej w Wilnie zawiadamia wszystkie swe członkinie, że **Walne Zebranie Koła** odbędzie się w poniedziałek 25 kwietnia br. w Oficerskim Kasynie Garnizonowym o godz. 16 m. 30. Udział wszystkich członkin obowiązkowy.

— **Dnia 21 kwietnia** r. b. w lokalu Słow Kupców i Przem. Chrześc. m. Wilna przy ul. Bakszta 2, odbyło się zebranie organizacyjne członków Sekcji Sukienno-Bławnej przy Stowarzyszeniu Kupców i Przem. Chrześc. w Wilnie. Zagał p. J. Domagała, który w krótkich słowach przedstawił konieczność stworzenia sekcji Sukienno-Bławnej, po czym nastąpiły wybory Zarządu do którego weszli: przewodniczący J. Domagała, wiceprzewodniczący S. Ciszewski, sekretarz T. Romańczuk.

### ROŻNE

— **Starosta grodzki wileński** dziękuje Starostę grodzki wileński składa serdeczne podziękowanie cehom piekarzy chrześcijan i żydów, cehom rzeźników i wedliniarzy chrześcijan i żydów, związkom kupieckim chrześcijańskim i żydowskim, firmom: Zykiewicz, Knapik i Rudnicki — za nadesłane artykuły spożywcze i cukiernicze dla biednych na Święta Wielkanocne.

## RADIO

SOBOTA dnia 23 kwietnia 1938 r.

6.15 Pieśń poranna; 6.20 Gimnastyka; 6.40 Muzyka z płyt; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka z płyt; 8.00 Audycja dla szkół; 8.10 Przerwa; 11.15 Audycja dla szkół; 11.45 Słynni tenorzy; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Audycja południowa; 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji; 13.05 Audycja życzeń dla dzieci wiejskich; 13.35 Koncert orkiestry wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego; 14.25 Piotr Chojnowski: „Służba nie drużba” — nowela ze zbioru „Opowiadanie szlacheckie”; 14.35 Muzyka popularna; 14.45 Przerwa; 15.30 Wiadomości gospodarze; 15.45 Słuchowisko dla dzieci p. t. „Pasterka i kominiarczyk” według bajki Andersena opracował Zbigniew Koczanowicz; 16.15 Utwory Benatzkiego i Stolza w wyk. Orkiestry; 16.50 Pogadanka aktualna; 17.00 „W sklepie imię pana Hebanowskiego” — felieton; 17.15 Recital śpiewarzy Olgi Tiedeberg — sopran; 17.50 Nasz program; 18.00 Wiadomości sportowe; 18.10 Pogadanka aktualna; 18.20 „Chłopcy malowani” — gra orkiestra KOP. Opracował ks. Piotr Śledziwski; 18.50 Program na niedzielę; 19.00 Audycja dla Polaków zagranicą; 19.50 Pogadanka aktualna; 20.00 Muzyka taneczna; 21.40 Konkurs Chórów Regionalnych; 22.15 „Święty Jur-grom wiosenny” — słuchowisko Wandy Dobaczewskiej opracowanie muzyczne Tadeusza Szelińskiego; 22.50 Ostatnie wiadomości i komunikaty; 23.00 Koncert orkiestry mandolinistów P. P. W. pod dyr. Aleksandra Jaszczyńskiego; 23.30 Zakończenie programu.

## Wiadomości radiowe

### ESTONSKA ARTYSTKA PRZED MIKROFONEM

W sobotę, 23.IV studio Polskiego Radia o godz. 17.15 gościł będzie śpiewaczka estonska, Olga Tiedeberg. Artystka wykona pieśni swego kraju: ludowe i artystyczne.

### KONKURS CHÓRÓW REGIONALNYCH

23 bm. o godz. 21.40, wystąpią przed mikrofonem radiowym trzy chóry, biorące udział w radiowym Konkursie Chórów Regionalnych. Będą to: z Torunia chór mieszany „Cecylia” w Gdańsku, z Wilna chór mieszany „Echo” i z Poznania chór mieszany im. Moniuszki.

### TRANSMISJA MECZU TENISOWEGO POLSKA — NIEMCY.

23.IV w przerwie muzyki tanecznej, o godz. 20.00, po dzienniku wieczornym, tj. po godz. 20.45 Polskie Radio nada najciekawsze fragmenty meczu tenisowego pomiędzy Polską a Niemcami, który rozegrał się tegoż dnia na kortach „Legii”.

### WYCIECZKA DLA RADIOSŁUCHACZY.

Uczestnicy wycieczki dla radiosłuchaczy zjedną w niedzielę 24 kwietnia Studia Rozgłośnie Wileńskiej Polskiego Radia przy ul. Mickiewicza 22. Zbiórka, jak zawsze, obok wieży kościoła Św. Jana o godz. 11.00.

### Z MOTYKĄ PO SŁOŃCE.

W ramach audycji radiowych organizowanych przez Wojskowy Instytut Naukowo-Oświatowy MS Wojsk. nadana będzie w dniu 25 kwietnia, o godz. 19 audycja żołnierska piosenki Wiktora Budzyńskiego pt. „Z motyką po słońce”, w wykonaniu zespołu artystów lwowskich, ze Szczepkiem i Tonkiem na czele.

### NAJWIĘKSZA IMPREZA SPORTOWO-RADIOWA SEZONU.

Kusociński, Noji, Wirkus — na trasie. Podobnie jak w roku ubiegłym, Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju i Warszawski Okręgowy Zw. Lekko-Aletryczny, organizują w niedzielę 24 bm. emocjonującą imprezę sportową, mianowicie Propagandowy Bieg Sztafetowy Raszyn — Warszawa, na trasie długości 23 km.

Około 720 zawodników w barwach 20 warszawskich klubów sportowych wystartuje o godz. 10.30 rano z terenu stacji nadawczej Polskiego Radia w Raszynie i bieć będzie: Szosa Krakowska, ulica Grójecka, Jerolimowska, Bracka, Ujazdowska, Piłsa, Górnośląska i Łazienkowska, do mety na stadionie Wojska Polskiego, dokąd czoło biegu powinno przybyć około godz. 12.30.

Najbardziej emocjonująco zapowiadają się rozgrywki na Stadionie i oczywiście, sam „finit” Biegu Sztafetowego. Wystarczy powiedzieć, że w biegu biorą udział tacy znani olimpijczycy, jak: Kusociński, Noji, Wirkus. Sprawozdawcą na Stadionie będzie Wojciech Trojanowski.

Publiczność na mecie w ciągu całego biegu będzie informowana przy pomocy licznych gigantofonów o wszystkich ciekawych epizodach i sytuacji na trasie. Poza tym, podczas trwania biegu, na boisku Stadionu rozegrane będą zawody lekkoatletyczne między klubami żeńskimi i męskimi o liczne nagrody sportowe.

Przewidując olbrzymie zainteresowanie, szczególnie zakończeniem biegu i rozgrywkami na stadionie wyznaczono najniższe opłaty wstępu, mianowicie: 20 gr — miejsca stojące, 50 gr — miejsca na trybunach.

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju przeznacza całkowity dochód netto z tej imprezy na radiofonizację najbardziej potrzebujących szkół na Kresach Wschodnich.

## Kurjer Sportowy

### Polska na Międzynarodowych zawodach konnych w Nicei



Ekipa polska biorąca udział w Międzynarodowych zawodach konnych w Nicei, które kończą się w dniu 25 bm.

## Przed niedzielnymi biegami

Do biegu naprzelaj o mistrzostwo Polski pań nie zgłosiła się dotychczas ani jedna zawodniczka. Bieg ma się odbyć w niedzielę 24 kwietnia w Wilnie przed meczem ligowym WKS Śmigły — Pogoń Lwów.

Organizatorzy nie zrezygnowali jeszcze z tej imprezy. Liczą się oni z tym, że może w ostatnim dniu przed zawodami, już po upływie terminu przyjmowania zgłoszeń, zgłosi się kilka zawodniczek.

Przed kilku tygodniami zwracaliśmy uwagę, że bieg naprzelaj pań nie cieszył się w Polsce powodzeniem i lepiej było by zrezygnować z organizowania w Wilnie tej imprezy, ale Wileński Okręgowy Związek Lekkoatletyczny ludził się nadziejami, że do Wilna zechcą jednak przyjechać zawodniczki z innych miast Polski, a przede wszystkim kluby wileńskie dokończą starań, żeby impreza ta mogła się odbyć. Tymczasem ani z Wilna ani z innych miast Polski nie zgłosiła się ani jedna lekkoatletka.

Polski Związek Lekkoatletyczny przydzielając okręgowi wileńskiemu organizację tej imprezy sądził, że przyczyni się ona do spopularyzowania sportu kobiecego w Wilnie. Pobudki były szlachetne, ale akcja propagandowa zawiodła.

Nie lepiej przedstawia się sytuacja z niedzielnym biegiem Wyzwolenia Wilna. Na liście zgłoszeń figuruje minimalna ilość zgłoszeń. Może dopiero w ostatniej chwili sytuacja nieco poprawi się. Brak zgłoszeń tłumaczy się w dużej mierze upadkiem organizacyjnym klubów wileń-

skich, które przed kilku laty były jeszcze potężnymi organizacjami, ale dzisiaj przerezydziły się szeregi i ostrygi zapal sportowy. Bezpośrednią przyczyną upadku klubów sportowych Wilna jest fatalny stan materialny. Brak pieniędzy na zakup sprzętu sportowego. Zawodnicy nie mają w czym biegać. Brak jest pantofli z kotkami. Zawodnicy nie mają właściwej opieki. Jeżeli dalej trwać będzie okres węglejacji to z lekkoatletyką wileńską będzie coraz gorzej.

**Niedzielny bieg Wyzwolenia Wilna** chociaż nie zgromadzi większej ilości biegaczy to jednak będzie dosyć ciekawy. Przede wszystkim interesuje nas forma Hermana, który przed trzema tygodniami w pierwszym biegu naprzelaj w Zakrecie wykazał rewelacyjną formę. Herman z Ogńska KPW będzie walczył z zawodnikami AZS-u. Organizatorzy tego biegu — Związek Strzelecki — ofiarowali szereg nagród. Między innymi przewidziana jest nagroda zespołowa. Pod uwagę branych będzie piętnastu pierwszych zawodników. Nagrodę zdobędzie ten klub, który otrzyma najwięcej punktów.

Bieg rozpocznie się punktualnie o g. 12. Start nastąpi z ul. Wielkiej z klinkieru przy poradni sportowo-lekarskiej. Trasa poprowadzi ulicami: Wielką, Zamkową, Cieleńską, Zygmuntofską, i Baterii Placem im. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. Metą mieścić się będzie na asfalcie przy ul. Adama Mickiewicza 36. Trasa wynosi przeszło 3 tys. mtr.

## Dziś Ognisko — Makabi

Dziś o godz. 16 na stadionie przy ul. Wwulskiego odbędzie się mecz towarzyski Ognisko—Makabi.

Przed godz. 16 odbędzie się przedmecz drużyn rezerwowych.



# W trosce o rozpowszechnienie higieny

Zimowy grudniowy wieczór, przejmujący wiatr, szarość panująca wokół — jakże do broczynne wydaje mi się ciepło jasno oświetlonego pokoju... Czytałem z kielki, wzmagającym się coraz bardziej zainteresowaniem — czytałem, nie wiem który już raz z rzędu, „Ludzi bezdomnych”.

Przestaję być sobą, staję się Judymem — z nim przeżywałem mnóstwo idei twórczych, ogarnia mnie zapał, zmierzający do podniesienia stanu higieny — dzieło radości i smutku doktora reformatora. Jego sprawy stają się moimi: — ponosi mnie „szewska pasja”, gdy patrzę na porządku panujące w zakładzie leczniczym w Cisach.

W pewnej chwili błędnym myśli zmienił kierunek. Zdałem sobie sprawę, że właściwie czytałem — nasunęła się refleksja. Jak też po znacznych zmianach jakie zaszły w stosunkach politycznych i społecznych — wyglądają warunki higieniczne pracy?

Tyle, tyle myśli cisnie się do głowy — jutro będę obserwował — chcę zobaczyć w jakich warunkach obecnie pracują ludzie.

Ale gdzie pójdę? — tyle jest przeróżnych warsztatów pracy, który wybrać? Czuję zmęczenie, dotkliwy ból głowy... Nie trążony stanem mego nerwowo-organizmu, odruchowo sięgam do kieszeni po „Kogutka”, który od dawna jest jedynym współczynnikiem uspokojenia moich codziennych dolegliwości — i myślę o konfrontacji, którą mam zamiar dokonać nazajutrz.

W zadumie patrzę na małą kopertę „Kogutka”, mechanicznie czytając: — „Nowe opakowanie higieniczne, żądajcie oryginalnych proszków tylko w takich torebkach” — a przeczytane słowa w dziwny sposób skojarzyły się z postanowieniem uczynionym.

Tak, — zbadam, co jest przyczyną zmiany opakowania proszków z „KOGUTKIEM” — może właśnie tam znajdzie odpowiedź na interesujące mnie zagadnienie.

Powodowany takimi pobudkami, zwróciłem się do Dyrekcji Mokotowskiej Fabryki Chemiczno-Farmaceutycznej A. Gasecki i Synowie Sp. Akc. w Warszawie, z prośbą o pozwolenie obejrzenia Zakładów, o udzielenie bliższych wyjaśnień, dotyczących motywów zmiany opakowania słynnego „KOGUTKA”.

Z prawdziwym zainteresowaniem oglądałem piękne, słoneczne pomieszczenia fabryczne, laboratoria doświadczalne, zawierające najnowszy sprzęt techniczny, maszyny — bezpośrednie sprawczyńe nowej szaty „Kogutka”. I tu dowiedziałem się szczegółów, które stanowią kopalnię tematów z dziedziny przemysłu chemiczno-farmaceutycznego. Przede wszystkim okazało się, że wprowadzenie nowego opakowania „KOGUTKA” kosztowało fabrykę setki tysięcy złotych. To go potężnego nakładu pieniędzy wymagała mechanizacja przyrządów, zmiany kształtu opakowania, treści napisów, pociągające za

sobą zmiany matryc i litografii maszynowej. Wszystko to obliczone na szeroką skalę, bo nie tylko rynek krajowy, ale i zagraniczny, spowodowało tak znaczny wydatek.

Mokotowska Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna A. Gasecki i Synowie podjęła realizację tego kosztownego zadania w imię potrzeb nie tylko przemysłowo-handlowych, ale przede wszystkim społecznych. Trzymała się ściśle przepisów Ministerstwa Opieki Społecznej, nakazujących unikania wszystkich, co mogłoby grozić konsumentowi spe- cyfików zarażeniem się jakąkolwiek chorobą, pochodzącą od pracownika, zatrudnionego w omawianej gałęzi produkcji. Statystyka lekarska jaskrawo przedstawia nam stan zdrowotny obywateli: — jakże szeroki ma niestety zasięg gruźlica w Polsce, jakże łatwo szerzy się ona z zaskarżającą szybkością! To należy podkreślić z wielkim uznaniem, że Mokotowska Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna Adolf Gasecki i Synowie w Warszawie, przoduje w dziedzinie jak największej sumienności, gorliwości i skrupulatności dostarczania konsumentowi produktu, zapewniającego maximum pewności i re- kiejmi nie tylko pożądanego celu leczniczego, lecz także osobistego bezpieczeństwa, jakie daje nowoczesny system daleko posuniętej mechanizacji produkcji.

Konsument specyfików farmaceutycznych „Gaseckiego” otrzymuje produkt, całkowicie zabezpieczony od miażdżących rąk ludzkich. Ba, nie tylko rąk — produkcja nie tylko „Kogutka” bo i wszystkich innych preparatów odbywa się w warunkach, całkowicie uniemożliwiających je nawet od od- dechu ludzkiego.

Wszystkie inne placówki przemysłowe, produkujące środki lecznicze, oczywiście, sto- sują się ściśle do wymogów i przepisów M. O. S., gdzie między innymi paragraf 18 z r. 1934 — zakazuje ustnego dmuchania itp. — wypada jednak a czynić to z pełnią odpo- wiedzialności, stwierdzić, że Zakłady „Ga- seckiego” w tej dziedzinie przodują, osiąga- jąc maximum doskonałości. Faktem jest bo- wiem, że Zakłady „Gaseckiego” są jedyną placówką, która potrafiła zastosować naj- wyższą skalę mechanizacji w tej dziedzinie.

Gdyby wszyscy inni producenci pro- szków od bólu głowy w kraju kierowali się po- dobną gorliwością zapewnienia konsumento- wi maximum higieny i bezpieczeństwa zdro- wotnego, byłbyśmy w prawie twierdzić, że kraj nasz osiągnął najwyższy poziom w tym zakresie produkcji, nie osiągnięty napevno na Zachodzie Europy.

A przy tym, jakże szeroki zakres dzia- lania ma Mokotowska Fabryka Chemiczno- Farmaceutyczna A. Gasecki i Synowie: — przoduje ona także w kraju w dziedzinie przygotowań polskich do samowystarczal- ności chemicznej na wypadek konfliktu wo- jennego, w tym celu rozbuduje swe przedsię- biorstwo. Wysiłek jest duży i godny naj- wyższego uznania, poparcia i pomocy auto- rytatywnego czynnika państwowego.

Złoty Krzyż Zasługi na piersiach Prezesa Adolfa Gaseckiego stanowi jedynie symbol tego uznania, jakim Państwo i społeczeń- stwo polskie, w docenianiu zasług potężnej placówki chemicznej powinno oddać war- sztat tej miary, co Mokotowska Fabryka Chemiczno - Farmaceutyczna Adolf Gasecki i Synowie Sp. Akc.

## Przetarg

Urząd Wojewódzki Wileński (Wydział Pracy, Opieki i Zdrowia) ogłasza przetarg nieograniczony na dostarczenie płótna czy- sto białego:

1) szerokości 160—165 cm — 2500 mtr;

2) szerokości 140 cm — 2000 mtr.

Ofertry na dostawę sporządzone zgodnie z par. 19—22 Rozporządzenia Rady Mi- nistrów z dnia 29. I. 1937 r. o dostawach na rzecz Skarbu Państwa (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 92), należy składać do Urzędu Woje- wódzkiego (ul. Magdaleny Nr 2) pokój Nr 23 do godz. 9 dnia 9 maja 1938 r.

O warunkach przetargu można się dowie- dzieć oraz otrzymać szczegółowe wezwanie do składania ofert w Wydziale Pracy, Opie- ki i Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego (po- kój Nr 17) w dniach powszednich od godz. 10 do 12.

Urząd Wojewódzki zastrzega sobie pra- wo wyboru dostawcy niezależnie od wyni- ków przetargu oraz prawo całkowitego unie- ważnienia tegoż.

Za Wojewodę  
Dr M. PRZYBYŁOWSKI  
Inspektor Lekarski

## Przetarg

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Wilnie ogłasza przetarg nieograniczony na przyłączenie do kanalizacji miejskiej do- mów mieszkalnych Nr Nr 73, 74, 75, 77 i 78 na st. Wilno.

Warunki składania ofert, projekt umo- wy, rysunki, wykazy robót i warunki tech- niczne przeglądać i robić notatki można bez opłaty w Wydziale Drogowym Dyrekcji K. P. w Wilnie, ul. Słowackiego, pokój 341 w godzinach urzędowych.

Powyższy materiał przetargowy oprócz rysunków, wydawany jest za opłatą 5 zł za komplet.

Warunki ogólne wykonywania robót bu- dowlanych przez przedsiębiorców na PKP. Nr D. 14 wydawane są na osobne żądanie za dodatkową opłatą w wysokości 60 gr za egzemplarz.

Wysyłanie materiału przetargowego po- cząt Dyrekcji nie obowiązuje.

Wadium wymagane jest w wysokości 3 proc. sumy zaofertowanej i winno być zło- żone w sposób ustalony przez Ministerstwo Skarbu w Kasie Dyrekcyjnej lub wpłacone do PKO na rachunek Dyrekcji Nr 703000, kwit zaś o wpłaceniu wadium winien być dołączony do oferty.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo unieważ- nienia przetargu częściowo lub w całości bez podania powodów, jak również dowolny wybór oferenta bez względu na wysokość oferowanej kwoty.

Oferty winny być nadesłane lub złożone do specjalnej skrzynki przetargowej, znaj- dującej się w Dyrekcji na II piętrze w po- koju Nr 234 do godziny 12, dnia 4-go ma- ja 1938 roku.

## LEKARZE

DOKTOR MEDYCYN  
**Cymbler**

Choroby weneryczne, syfilis, skórne i mo- czopłciowe ul. Mickiewicza 12 (róg Tatar- skiej, tel. 15-64. Przyjmuje od 8—2 i 5—8.

DOKTOR MED.

**J. Piotrowicz-Jurczenkowa**

Ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne, weneryczne i kobiece, ul. Wileńska Nr. 34, tel. 18-66. Przyjmuje od 5—7 wiecz.

DOKTOR MED.

**Zygmunt Kudrewicz**

choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—5.

DOKTOR

**Zeldowicz**

Choroby skórne, weneryczne, syfilis, narzą- dów moczowych, od godz. 2—1 i 5—8 w.

DOKTOR

**Zeldowiczowa**

Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narzą- dów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

DOKTOR

**M. Fejgenberg**

**UROLOG**

Choroby nerek, pęcherza moczowego i mę- skich narządów płciowych. Wileńska 25, tel. 27-90. Ordynuje od 4—7.

DOKTOR

**Blumowicz**

choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz. 9—1 i od 3—5.

## AKUSZERKI

AKUSZERKA

**Maria Laknerowa**

przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1a—3, róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

## CASINO

Dziś początek o godz. 2-ej. Przepiękny film muzyczno-śpiewny p. t. „Dzień na wyścigach”. W roli głównej

## ALLAN JONES

(Bohater filmu „Motyl Hiszpański”

oraz Mounen O'Sullivan i wszechświatowej sławy komicy Bracia MARK. — DODATKI

## ZDUMIEWAJĄCY WYNALEZEK

### NO WEGO

## PUDRU DO TWARZY

„Eteryczny” puder ten

jest dziesięciokrotnie

cieńszy



NATURALNIE WYGLĄDAJĄCE

piękno — nie sprawia wrażeń „maquillage'u”

Puder ten spreparowany jest nowym, zadzi- wiającym sposobem. Jest on tak lekki, że utrzy- muje się w powietrzu. Oto nowy „Eteryczny” Puder Tokalon. Puder ten jest niewidoczny na twarzy. Nie czyni wrażeń „maquillage'u”, lecz nadaje naturalne piękno. Nie zawiera ziarnistych cząstek, które drażnią pory, tworząc wagi lub plamy. „Eteryczny” Puder Tokalon przylega do skóry w ciągu 8-10 godzin. Kładzie on kres tłustej, świecącej skórze i polskowi nosa. Nie należy się już więcej zbyt często pudrować! Ani deszcz, ani wiatr lub pocenie się nie za- psują świeżej cery, którą puder ten nadaje. Osiągnij dziś jeszcze fascynujące piękno przez zastosowanie „Eterycznego” Pudru Tokalon. W razie niezadowolenia — zwrot pieniędzy.

## Kupno i sprzedaż

UBRANIE męskie w dobrym stanie i skrzypce (alt) rozegrane — do sprzedania Arsenalka 4 m. 6.

OKAZYJNIE do sprzedania powóz paro- konny na gumach, masywny i dorożka je- dnekonna na gumach bętych. Szkaplerna Nr 113. Kulesza.

## LOKALE

POKÓJ LUB DWA w nowoczesnym mie- szkaniu (łazienka gazowa, telefon) dla po- jedyńczej osoby z rekomendacją. Ceny zł 50 i 40. Adres: Mostowa 3a m. 26. Dowiady wac się w godzinach od 4 do 5. Wskaże por- tiera.

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje ze wszelkimi wygodami (telefon, meble lub bez mebli) ul. Skopówka 6—4 w godz. 3—6.

## RÓŻNE

SZUKAM dzierzawy młyna wodnego gu- spodarczego, większego pod Chrzęścianin. Zgłoszenia p. Derewno, k. Stołpców.

ŻŁE SŁYSZYSZ? Masz szum lub cieknie- cie z uszów? Zażądaj bezpłatnego prospek- tu na sztuczne bębni. Eufonia Kraków Olza.

## Baranowickie

DOKTOR

**Wężyk Andrzej**

powrócił

ul. Staszycza 15, tel. 44 w Baranowiczach. Choroby: weneryczne, skórne i piciowe

Przyjmuje od godz. 7.30 do 11 rano godz. 2—5 pp. i 7 do 9 wiecz.

## Kino „APOLLO”

w Baranowiczach

Na ekranie jedna z najtragiczniejszych kart wojny rosyjsko-japońskiej

## Port Artura

Zachwyci wszystkich.

W roli gl. Danielle Darleux i wielu in.

## ZAKŁADY GRAFICZNE

### „ZNICZ”

WILNO, UL. BISKUPA BANDURSKIEGO Nr. 4

Dzieła książkowe, druki, książki dla urzędów państwowych, samorządowych, zakładów nauko- wych. Bilety wizytowe, zaproszenia, prospekty, afisze i wszel- kiego rodzaju roboty w zakresie drukarstwa

WYKONYWUJĄ

PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE

## Giełda zbożowo-towarowa i Inlarska w Wilnie

z dnia 22 kwietnia 1938 r.

Ceny za towar średniej handlowej ja- kości, za 100 kg. paryte! Wilno, przy nor- malnej taryfie przewozowej (1er za 1000 kg. f-co wag. st. zał.) Ziemiopłody — w ładun- kach wagonowych, mąka i otręby — w mniej- szych ilościach. W złotych:

Żyto	I stand.	696 g/l	18.75	19.25
II	670	18.—	18.50	
Pszonica I	748	26.50	27.50	
II	725	26.50	26.50	
Jęczmień I	678/673	(kas.)	—	—
II	649	16.75	17.25	
III	620,5	(past.)	15.75	16.25
Owies I	468	17.75	18.25	
II	445	16.75	17.25	
Gryka	630	16.50	17.—	
	610	16.—	16.50	
Mąka żytnia gat. I 0—50%		31.—	32.—	
„ I 0—65%		28.—	29.—	
„ II 50—65%		18.50	19.50	
„ razowa do 95%		20.50	21.25	
Mąka pszen. gat. I 0—50%		43.—	43.50	
„ I-A 0—65%		42.—	42.50	
„ II 30—65%		32.50	33.—	
„ II-A 50—65%		23.50	24.50	
„ III 65—70%		20.—	21.—	
„ pastwana		16.25	17.—	
„ ziemniaczana „Superior”		32.—	32.50	
„ „Prima”		31.—	31.50	
Otręby żytnie przem. stand.		12.50	13.—	
Otręby pszen. sred. przem. stand.		13.25	13.75	
Wyka		19.—	19.50	
Łubin niebieski		12.—	12.50	
Siemie lniane b. 90% f-co w. s. z.		43.50	44.50	
Len trzepany Wolożyn		1490.—	1530.—	
„ Horodziej		1940.—	1980.—	
„ Traby		1490.—	1530.—	
„ Miory		1430.—	1470.—	
Len czesany Horodziej		2120.—	2160.—	
Kądział horodziejska		1530.—	1570.—	
Targaniec moczony		770.—	810.—	
„ Wolożyn		940.—	980.—	

## DEANNA

# DURBIN

w arcywesołym filmie

## „PENSJONARKA”

Jutro premiera

o godz. 12-ej w pol.

w kinie



## HELIOS

Złota seria filmów polskich. Całe Wilno zachwycone filmem

## „WRZOS”

wg znakomitej powieści Maril Rodziewiczówny. Rewelacyjna obsada: St. Angel-Engelówna, Hanna Brzezińska, J. Janicka, Zelwerowicz, Junosza-Stępowski. Cybulski Nadprogram: ATRAKCJA KOLOROWA. Dla młodzieży dozwolone

Dziś początek o 2-ej. Bilety honorowej ulgi nieważne. W niedzielę początek o 12-ej

Chrześcijańskie kino Wielki świąteczny program. Wzrusz. dramat najgłębszych uczuć

## SWIATOWID „SKŁAMAM”

w rolach czołowych Jadwiga Smosarska i Eugeniusz Bodo. „Skłamałam” to drama kobiety która, ślepo zaufała miłości, to film o zwycięstwie prawdy. Początki seansów: 5, 7 i 9. W niedzielę i święta od 1

## OGNISKO

Świąteczny program. Kapitałna POLSKA komedia muzyczna

## „PIĘTRO WYŻEJ”

W rolach głównych: Eugeniusz BODO, Helena Grossówna, Józef Orwid i inni

Humor — Piosenki — Miłość — Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI. Początek seans. o 4-ej, w nledz. i św. o 2-ej.

W rolach głównych: Eugeniusz BODO, Helena Grossówna, Józef Orwid i inni

Humor — Piosenki — Miłość — Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI. Początek seans. o 4-ej, w nledz. i św. o 2-ej.

## REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4 Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30 Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazylińska 35, tel. 169; Lida, ul. Górniańska 8, tel. 166; Baranowice, Ulańska 11; Pińsk, Dominikańska 40.

Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Stolin, Stołpce, Szczuczyn, Wolożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6, Suwałki — Em. Piłater 44, Równe — 3-go Maja 13, Wolkowsk — Brzeska 9/1.

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wst. w miej- scowościach, gdzie niema urzędu po- cztowego ani agencji zł. 2.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60g r, za tekst 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednodz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelarycz- ne 50%. Układ ogłoszeń w teście 5-lamowy, za tekstem 10-lamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrze- żonej miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 19